

Paur kute Kôritukam me jamã atãri pi'ôk no'ôk ne ja.

Paur ajte krîraxbê Kôritukam me jamã pi'ôk no'ôk ne. Paur kum me abê nhym be me ja ne me Paur japrÿn 'ã abenmã kum,

—Kati, Metîndjwÿnh kute Paur janor kêt. Ta ne arîk ar ba, ane. Kam ne Paur kaprî rax ne ajte memã pi'ôk no'ôk ne memã kum,

—E kum be mrâmri ne Metîndjwÿnh tu amim idjarkumrêx ne apÿnh pyka kunîkôt me ja'ÿr ijano, ane. Ne kam prîne memã amijã ajarê. Amitokry djà kunîkôt memã arê. Be, Metîndjwÿnh ne tokry japôkmã, umar punu japôkmã tu o tÿx ne nêje mÿjja punuo ajngrã. Xatanaj ne memã mÿjja punu ngã nhym be Metîndjwÿnh ne raxo Xatanaj jakre ne tu me nêje mÿjja punuo bingrânho ba. Nãm ã Metîndjwÿnh umao kute nêje mÿjja punuo bingrânho bao ane nhym Paur memã amijarên kam ajte memã apÿnh mÿjja'ã karô.

1 ¹Ba ibê Paur. Kritu Jeju ne ijano ba memã 'ã idjujarênh ar iba. Metîndjwÿnh kabênkôt ne ijano ba 'ã idjujarênh ar iba. Ximoxidjwÿ ne ikôt dja. Gwaj baje Ximoxio bakamy. Ba ne ba pi'ôk no'ôkkam ar amã ikabên jarê. Krîraxbê Kôritukam ar aje amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio abaja ne ba ar amã ikabên. Bu'ã pykabê Akaja kunîkôtdjwÿ Metîndjwÿnh kute ar ajo ô me ja ba ar amã ikabên. ²Metîndjwÿnhbê ne me Babãm. Ne Bênjadjwÿr djwÿnhbê ne Jeju Kritu. Gê ar tu kum ar akaprî^a ar ajo ba gar adjumar mex rã'ã ne.

Apÿnh me kaprî djâri nhym Metîndjwÿnh akubyn meo kînh.

Kor 1.11; A Tex 2.16

³Metîndjwÿnhbê Jeju Kritu Bãm. Kubê gwaj banhô Bênjadjwÿr djwÿnhbê Jeju Kritu Bãm. Ba kum mextire jarê. Mÿkam ne ba kum mextire jarê? Bir, me Babãm djwÿnh ne ukaprîkumrêx. Ga, me kaprî nhym Metîndjwÿnh kute me kunîmã kînh jangjênhja pumü. ⁴Ar ba ne bar apÿnh ar ikaprî djâri kuma. Bar amikanê man me Jeju'ã kum ar ikurê man apÿnh ikaprî ja ma nhym Metîndjwÿnh arÿm kunîkôt akubyn ar ijo kînh. Mÿj kadjy ne ã ar ijo kînh ane? Bir, dja me'ôdjwÿ kaprî jabej

^a1.2 Djãm ar ga ne gar adjukaprî nhym ar pân̄h arÿm kum ar akaprî Kati. Ar ta ne ar tu kum ar akaprîkumrêx.

bar amikudjwa akubyn o kînh nhym arÿm ar ikudjwa kînh. Metîndjwÿnh ta kute ar ijo kînh o dja bar ajte me'ôo kînh. Ja kadjy ne ã ar ijo kînh ane.

⁵Amrêbê Kritu tokry: bar kôt arÿm itokry kumex ma. Memã 'ã idjujarênhkôt itokry ma nhym Kritu arÿm mã ar ijo kînh bar ikînhkumrêx. ⁶Mÿj kadjy ne bar itokry? Bir, dja bar itokry gar arÿm amim Metîndjwÿnh ma nhym arÿm ar apytã. Gar kam akubyn akînh. Te atokryn akubyn akînh ne. Nâr, godja bar akubyn ikînh jabej. Mÿj kadjy dja bar akubyn ikînh? Bir, ar gadjwÿ dja gar kam akubyn akînh ne arÿm atokrykam atÿx. Ne kam aje amim Jeju mar'ã adjukanga kêt. Godja gar atokry kute ar itokry pyrãk jabej ne kam arÿm ar ima. Ne kam ar ikudjwa atokrykam atÿx ne aje amim Jeju mar'ã adjukanga kêt. Ja kadjy dja bar akubyn ikînh. ⁷Itokryn mã: ikînh. Ne kam ar ajã amim, —Godja ar ikudjwa tokry jabej ne kam ikudjwa ã kînh ane. Bar amim anen kam tu amim ar akînh kamnhîxkumrêx.

⁸Akmerê, âpnhîre ar, bar ar amã pykabê Adjikkam itokry jarê gar ama. Ar itokry kume:x. Bar te: ikatormã te: amijo anen kam arÿm amikukãm itykbitkam ama. ⁹Mrãmri ne bar mã amim,

—Dja me ibi. Dja me ibi, anhÿr ar ibakumrêx. Mÿj ne bar kam kuma? Bir, dja me ar ikangrônho ba, bar arÿm amikanàrrãm ar iba kêt ne arÿm tu amim Metîndjwÿnhbit kamnhîxkumrêx. Ta kute akubyn me tyko tîn djwÿnh dja bar tu amim kamnhîx tÿxkumrêx. ¹⁰Ta ne kute ar ityk jabê ar ipytâr. Ar ityk pymatijabê ar ipytâr ne kute kubê ar ipytâr rã'ã. Ba tu amim kamnhîxkumrêx ne amim,

—Mrãmri dja kubê ar ipytâr rã'ã ne, ane. ¹¹Ar gadjwÿ dja gar ar ikôt o kangôn Metîndjwÿnhmã ar ijo a'wÿ. O dja gar ar ikôt o kangô. Ar ikadjy Metîndjwÿnh 'wÿr ar o aban o ar ikôt o kangô. Nhym kam arÿm ar akabên man ar akabênkôt kum ar ikaprîn ar ipytã. Gar kam akînh akumex ne ar ikôt Metîndjwÿnhmã amikînh jarê.

Paur kute memã 'êx kêt'ã amijarênh.

¹²Wãkam me kwÿ ar ijã memã kum, “Paur ar 'êxnhîkumrêx”, ane. Djãm mrãmri me kabênkumrêx? Kati. Bar akubyn amijo tên amrêbê ar akam ar ibaja'ÿr amijo bôx ne amiman amim,

—Kati. Nãm me ijã 'êx. Nhym bê ne ba mekam ijêxnhî ar iba. Kati. Ba ne ba Metîndjwÿnh mexo imex ne mekam ar iba. Metîndjwÿnh kôt ijêxnhî kêtumrêx ne mekam ar iba. Ibu'ã me kum Metîndjwÿnh kînh kêtja ba memã ijêx kêt. Nâr, me kute amim Jeju marmã ijêx kêtumrêx ne mekam ar iba. Nã bãm ã amimaro anen arÿm amikôt ar amã amijarê. Djãm me kute amidjwÿnhbito kînhja we krã mex kôt ne bar ikrã mex ne ar akam ar iba? Kati. Ba ne ba ikrã mex kêt. Nhym be, Metîndjwÿnh ta ne tu kum ikaprî ba arÿm ikrã mex ne ar akam ar iba. Ba ar amã amikôt amijarên amikam ikînhkumrêx. Amikam ikaprîre kêt.

¹³Ije ar amã pi'ôk no'ôkkam ikabên jarênhdjwÿ. Djãm ikabên krãptî? Kati. Ba ikabên pÿnh ne arên 'ã pi'ôk no'ôk gar arÿm omûn ama. Ba kam ar ajã amim,

—Dja me ï imar pydji. Ne imar pydji rã'ã ne. ¹⁴Be, kraxje me kute prĩne imar mex kêt rã'ã. Godja me ï imar pydji. Nã bãm ã ar ajã amim ane. Dja gar ï iman ikam akĩnhkumrêx kute mrãmri ne ije ar akam ikĩnh pyràk. Dja Bẽnjadjwýr djwýnh akubyn bôx ba ar akam ikĩnhkumrêx. Nã bãm ã ar amaro ane.

¹⁵Ar ije ã ar amaro anhýrkam ne ba bit tẽmbê ar awýr itẽm ne ibôx ne ije ar amã arẽnh gar aje amim Jeju mar mexo amũ amikamẽnhmã. Kam ne ba bit ajte akubyn ar akam ibôx ne ije ajte ar amã arẽnh gar ajte o amũ amikamẽnhmã. ¹⁶Ba ar ajã amim,

—Dja ba me kumrêx 'ýr bôx. Krĩraxbê Kôritukam me'ýr bôx ne mekam ar iban amũ pykabê Mateni'ýr tẽ. Ne kam Mateni kurũm akubyn tẽn ajte mekam bôx. Nhym kam ajte amũ pykabê Djudêja'ýr itẽm kadjy godja me ikôt o kangô ba arým 'itýx ne tẽ. Nã bãm ã ar ajã amim ane. Nhym be, kati. Ar akam ibôx kêt. ¹⁷Djã nã bãm bit ar akam ibôxmã ne arĩk ikabẽn dji? Kati. Djã nã bãm me kum Metĩndjwýnh kĩnh kêtja kudjwa ikabẽn amãnhkrut ne ar amã,

—Nã. Dja ba ar awýr bôx, anen atekam ajte amim,

—Kati. Dja ba ar'ýr ibôx kêt, ane? Kati. Ikabẽn amãnhkrut kêt.

¹⁸Metĩndjwýnh kute kabẽn pýnh ne arẽnh ba ije kudjwa ikabẽn pýnh ne arẽnh. ¹⁹Bamê Xibanumê Ximoximê ne bar kãj bê ar amã,

—Metĩndjwýnh Krabê Jeju Kritu dja gar tu amim markumrêx nhym arým ar apytã, ane. Djã ne bar atekam ajte ar amã, “Kati. Dja ar apytãr kêt”, ane? Kati. Dja gar tu amim markumrêx nhym mrãmri arým ar apytãrkumrêx. ²⁰Metĩndjwýnh ne gwaj bamã,

—Dja ba ï ar amã apýnh mýjja mex ngã. Ar aje tu amim Kritu markam dja ba ï ar amã kungã. Dja gar ikôt atĩn ne ar aba rã'ã: rã'ã ne. Mýjja kumex dja ba ar amã kungã. Nãm ã gwaj bamã anen kam kabẽn pýnh ne arẽ. Kabẽn pýnh ne arẽ gwaj arým mar pýnh ne abenmã kum,

—Mrãmri ne arẽnhkumrêx, ane. Gwaj ã abenmã ane nhym Metĩndjwýnh arým gwaj bakam kĩnhkumrêx.

²¹Kritu ne kute gwaj bamã týx jangjênh. Ar bamê ar gamê kute gwaj bamã týx jangjênh gwaj tu amim mar týxkumrêx ne 'ã badjukanga kêtumrêx. Nãm gwaj bamã Karô jano nhym arým ar gwaj bajo ba. ²²Ga, me kute mýjja 'ã aminhidji nhôr nhym arým amirĩtkumrêxja pumũ. Gwaj badjwý arým ne gwaj bamã Karô jano nhym arým gwaj bakam nhýn gwaj bajo ba. Gwaj kam arým amikam Karô man amim,

—Mrãmri ne Metĩndjwýnh arým ijo krakumrêx. Ga, arým kute imã Karô janor nhym kute ijo bakumrêxja pumũ, ane.

Gwaj amim anen arým kuma. Arým Metĩndjwýnh gwaj bajo kra. Ja ne gwaj kuma. Karô kute gwaj bajo bakôt ne gwaj kuma. Ga, me kute memã mýjja rũnh nhõrmãn kute kukãm memã kryre nhõrja pumũ. Nhym me amim kryre jamýn arým amiwýr rũnh kamnhĩxkumrêx. Gwaj badjwý Metĩndjwýnh arým gwaj bamã Karô jano nhym arým gwaj bajo ba. Gwaj kam arým amim,

—Ga, Metĩndjwỳnh arỳm kute imã Karõ janorja pumũ. Ga, kute ijo baja pumũ. Mrãmri dja ba kàjkwakam kôt itĩn ne ar iba rã'ã: rã'ã ne, ane. Karõ gwaj bajo ba gwaj kam amim anen kam arỳm baje mrãmri ja markumrẽx. Mrãmri kàjkwakam Metĩndjwỳnhkôt batĩn rã'ã: rã'ãja markumrẽx ne amiwỳr kamnhĩxkumrẽx.

²³Amrẽbẽ ne ba pi'òkkam ar amã me'õ jaxwe jarẽ. Me'õ jaxwe: ar akam ar ba gar ate akrã nhym arek ar akam axweo ba rã'ã. Ba ren on ar awỳr bõx ne ren arỳm 'ã ar amã ikabẽn ne ren ar amã kaprĩ jadjà. Ije ar amã akaprĩ jadjàr karõ ne ba on ajte Kôritukam ar awỳr ibõx kêt. Mrãmri ne ba ar amã amijarẽnhkumrẽx. Metĩndjwỳnh ne kute imar. Nok ba ren ar amã ijẽx nhym ren ajmã ijõn. Mrãmri ne ba ar amã amikôt amijarẽnhkumrẽx.

²⁴Ar aje amim Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jeju marmã ne bar ar awỳr ibõxmã. Djãm ar ije ar akam amijo ibẽnjadjwỳr ne ibamã? Kati. Ar ba ne bar ije ar amã kàjmã akĩnh kamẽnhmã. Kritu pydjibit ar aje tu amim markumrẽxmã. Tãm dja ar ajaxwebẽ ar amã tỳx jadjà gar mã kôt ar amijo aban 'ã adjukanga kêt.

2 ¹Ar akaprĩ karõ ne ba amim,

—On me'ỳr itẽm prãm kêt. Nok ba ren me'ỳr bõx ne ren memã kaprĩ jadjàr mex ne, ane. ²Nã bãm ren ar amã kaprĩ jadjàr mex nhym mỳj me'õja ren ijo kĩnh? Gar ren akaprĩkam te aje ijo kĩnhmã.

³Kam ne ba amrẽbẽ amikukãm ar amã pi'òk no'òkkam ikabẽn jarẽ. Ar aje ikutẽp abeno mexmã ne ba ar amã arẽ. Ba ar awỳr itẽm ne ibõx ne ije ar apumũnh ne idjumar punu kêt kadjy ne ba ar amã arẽ. Ar aje ijo kĩnhmã ne ba bit tẽmbẽ ar awỳr itẽm ne ar awỳr ibõxmã nhym ren ate ar akwỳ imã idjumar punu jadjà. Ar akwỳkam idjumar punu karõ ne ba amrẽbẽ amikukãm ar amã pi'òk no'òk ne. Nã bãm ar amexkam amakbẽ amim ar akunĩ kamnhĩx ne. Ba ar awỳr bõx gar iro'ã akĩnh kadjy ba tu amim ar amex kamnhĩxkumrẽx ne. ⁴Nã bãm ar akam idjumar punu rax ne ikadjwỳnhbẽ itokry kumex man mu:w. Djãm ije ar amã ar akaprĩ jadjàr kadjy ne ba ar amã pi'òk no'òk? Kati. Ar aje imar kadjy. Imã ar ajabẽ:ẽ. Ar aje imar kadjy ne ba ã amrẽbẽ amikukãm ar amã pi'òkkam ane.

Me kute me'õ axwe maro biknor'ã kute memã karõ.

Ruk 17.3; Gar 6.1; Ep 4.32

⁵Ije amrẽbẽ pi'òkkam ar amã me'õ jaxwe: jarẽnhja djãm bajbit ne imã ikaprĩ jadjà? Kati. Ar gadjwỳ ne ar akunĩmã kaprĩ jadjà. Ba ar amã iprĩren ar amã me'õ jaxwe jarẽ. ⁶Aje, kwārĩk wãnh ajte ijukri me'õjamã kaprĩ jadjàr kêt. Mrãmri amrẽbẽ me'õja axwen kam arỳm kaprĩre. Ar akrãptĩ arỳm axwe pãnh kum kaprĩ jadjà. Jao dja gar krãta. Kwārĩk wãnh ajte kum kaprĩ jadjàr kêt.

⁷Jakam dja gar on me'õja jaxweo aknon ajte mar kêt. Ne kam tu o kĩnh gẽ akubyn tỳx ne. Gar ren kum kaprĩ jadjàr rã'ã nhym ren kaprĩbẽ te amijo anen arỳm rerek mex ne. ⁸Dja gar ajte kum,

—Mrãmri ar imã ajabẽkumrẽx, ane. Dja gar kum ane gẽ on kaprĩ kêt.

⁹Be, ije amrêbê ar amã ikabên'ã pi'ôk no'ôkja ije ar amar kadjy ne ba 'ã pi'ôk no'ôk. Ije 'ã pi'ôk no'ôk kadjy ba amikabên man amim,

—Ba arkum ikabên mex jarê gê ar iman goja ikabên kôt amijo ba jabej, ane. Ar aje ikabên kunĩ mar ne kôt amijo aba jabej ne ba ar amã pi'ôk no'ôk. ¹⁰Godja gar me'ô axwe'ôo abiknor jabej ba badjwý arým axweo aknon mar kêt ne. Mrãmri me'ôja axwekumrêx jabej ba arým axweo akno, ar adjumar mex kadjy arým o akno. Kritu kukwakam ba arým axweo aknon arým mar kêt ne. ¹¹Djãm ije axwe mar rã'ã? Kati. Arým ba o aknon mar kêt. Ba ren axwe mar rã'ã nhym ren Xatanaj arým gwaj banoo akno. Nãm me noo biknoro ba. Ja ne gwaj baje prĩne mar.

¹²Be, ba amrêbê krĩraxbê Krôwadji'ýr tẽn 'ýr bôx. Ije kajê bẽ memã Kritu'ã ujarênh ny jarênh kadjy ba Krôwadji'ýr tẽn 'ýr bôx. Ne kam memã Kritu jarê nhym kam me kum kĩnh ne ma:ro kumex. Nãm me kute mrãmri ne me kute memã kikre'ã ijê djã'ã rênh ne memã, “Ajrã amrê wadjã”, anhýr pyrãk. ¹³Nãm me ã kum Kritu'ã ujarênh ny kĩnh ane. Me te kum kĩnh ba idjumar punu rã'ã ne. Nã bãm kam bôx ne te ikamy Xitu jabej ne kum ikator kêt. Xituo ne ba ikamy. Kum ikator kêt kam idjumar punu. Ne kam memã, “Ba on”, anen arým amũ pykabê Mateni'ýr Xitu jabej tẽ.

Me kudjý djào me kurwýk môrja Paur kute amijã akre.

Ep 5.2; Pir 4.18

¹⁴Bar te idjumar punun mã Metĩndjwýnhmã ar amikĩnh jarê. Mýkam? Bir, ta ne ar ijo djuw mex bar mã Kritu kôt ar amijo iban mã ikĩnh. Ikĩnh kute mrãmri ne me kute me kurê djwýnh'ýr meo ban kute 'ã àprãrn akubyn ôbikwa têpo ban kurwýko pôx ne kĩnhja pyrãk. Nãm ã Kritu kôt amijo ibakam ikĩnh ane.

Ga, me krãkamngônĩ krãptĩ: akubyn kurê djwýnh kurũm ban kurwýko pôx nhym me kute kukãm prykôt pidjôrã rênh ne kute kudjý djã kudjý týt bôr nhym kudjý:ja pumũ. Nhym kam ardjãnh me kunĩkôt prôt ne kute me kunĩo bikamýr ja pumũ. Ar badjwý ne bar pyka kunĩkôt Kritu'ã memã idjujarênh iba nhym me arým pyka kunĩkôt 'ã idjujarênh ma. Kritu ta kute kudjý djã mextire pyrãk bar me kunĩmã 'ã ajarê.

¹⁵Nã bãm ar ã anen kam arým Metĩndjwýnh kĩnh. Kute mrãmri ne me kute kum kudjý djã mextire bôr nhym ardjãnh 'ýr àbir nhym kute bãrn kĩnhja pyrãk. Nã bãm ar ã kum anen kam arým me jamãdjwý ã ane. Metĩndjwýnh kute amim me utãrjamẽ kute me kangajamẽ amẽ me jamã ne bar ije mýjja kudjý mextire pyrãk ne memã Kritu'ã idjujarênh iba.

¹⁶Nhym be, me ja ne me kum Kritu 'ã ar idjujarênhja kĩnh kêt. Ar ije mýjja kudjý mextire ja pyrãk me kum kĩnh kêt. Metĩndjwýnh kute me kanga nhym me me biknor tokry djãkam biknor ja kadjy ne me kum kĩnh kêt. Nhym be, ate me ja ne me kum Kritu'ã ar idjujarênhja kĩnh. Ar ije mýjja kudjý mextire ja pyrãk me kum kĩnh. Metĩndjwýnh kôt me tĩn ne ar ba kadjy ne me kum kĩnh. Be, mýj me'ô ta ne àpênh djã ja kadjy týt? Kritu'ã ujarênh kadjy týt. Djãm ar ba? Arkati. Nhym be, Metĩndjwýnh ne ar ijo ban ar imã týt jangij bar me

kunĩmã 'ã idjujarẽnh ar iba. ¹⁷Nhym kam me krãptĩ kute arĩk Metĩndjwỹnh kupa'ã kabẽn jarẽnh punu. Djã ne bar me kudjwa ã arẽnh ane? Kati. Ar ba ne bar amijãno djan Metĩndjwỹnh kukwakam katàt arẽnhkumrẽx. Metĩndjwỹnh ta ne ar ipumũnh nhỹ. Ar ije kupa'ã arẽnh nhym kute ar imã o pãnh karõ ne bar ã katàt arẽnh ane. Kritu ar imẽ amijo kajkep bar katàt arẽnhkumrẽx ne.

Paur ta kute amimex'ã amijarẽnh kêt.

3 ¹Djãm mrãmri ne ba ije ajte ar amã amimex jarẽnhmo kraxja? Kati. Ar ba ne bar ije amimex jarẽnh kêt. Djã ne bar me kwỹ kudjwa memã, nàr kon ar amã,

—Memã ar imex'ã pi'òk no'òk ne ar imã angã bar memã o tẽn o bõx. O bõx gẽ me arẽn arỹm ar imex man kum ar ikĩnh, ane? Ne kam ar amã pi'òko tẽn o bõx gar arẽn kõt arỹm ar imex man ar amã ar ikĩnh? Kati. Ar ba ne bar imã imex'ã pi'òk no'òk prãm kêt. Me kwỹ ne me mrãmri kum amimex'ã pi'òk no'òk prãm kumrẽx. Nhym be, ar ba ne bar imã prãm kêt.

²Mỹkam ne ar bajbit ar imã amimex'ã pi'òk no'òk prãm kêt? Bir, ar ga ne gar aje ar imex'ã pi'òk no'òk pyrãk. Ar ba ne bar ar amã Kritu jarẽ gar ar idjõ'ã 'yr amijo akẽx. 'Yr amijo akẽx nhym arỹm ar ajo mex ne. Ar idjõ'ã ne gar amex. Nhym kam me kunĩ kute ar idjõ'ã ar amex pumũnh ne kute ar amar.

Ne kam jãm kute ar badjwỹ ar imex mar. Me kute ar apumũnh kute mrãmri ne me kute ar imex'ã pi'òk no'òk pumũnh pyrãk. Tãm ne bar kuman ar amã,

—Ar ga ne gar aje ar imex'ã pi'òk no'òk pyrãk, ane. Ar badjwỹ ar ije ar amex pumũnh ne ije ar amar ne arỹm imã ar ajabê:ẽ. Me kunĩ ne me kute ar amar.

³Kritu ta ne ar amã ajamak bõ gar adjumar djã ny. Nãm ar ajo kute mrãmri ne me kute pi'òk no'òk pyrãk. Ar ba ne bar amã Kritu'ã ajarẽ gar arỹm tu amim markumrẽx. Nhym kam arỹm ar amã ajamak bõ gar adjumar djã ny. Ga, Metĩndjwỹnh Karõ tĩn ne ar baja ne kute ar amã ajamak bõnh gar adjumar djã nyja pumũ. Kritu ne Karõo ar amã ajamak bõ. Ga, me bakukãmãre kute mỹjja tỹxo kẽnpo'ã no'òkja pumũ. Djãm ã Kritu ar ajo ane? Kati. Bar ar amã Kritu'ã ajarẽ gar arỹm tu amim markumrẽx ne arỹm adjumar djã ny.

⁴Ar ba ne bar ar amã arẽ nhym Kritu arỹm ar ajo mex. Tãm ne bar ije markumrẽx nhym mrãmri Metĩndjwỹnhdjwỹ kute ar imar. ⁵Djãm kam ar ba ne bar ije amim,

—Ba ne ba ije aro mex, anhỹro iba? Kati. Metĩndjwỹnh ta ne ar imã 'ã karõ bar arỹm ar amã Kritu'ã ajarẽ nhym kam ta arỹm ar amã ajamak bõ.

Metĩndjwỹnh kute Kritu'ã kabẽn ny jarẽnh mãmджи.

⁶Ta ne me kadjy ar imã ijamak mex jadjã bar memã arẽnh iba. Metĩndjwỹnh ne kute Kritu'ã kabẽn ny jarẽnh mãmджи bar arỹm kuman memã arẽnh iba. Djã nã bãm Mõdjê kudjwa memã kabẽn'ã kẽnpoti no'òk tũmja jarẽnh iba? Kati. Metĩndjwỹnh Karõ ne bar memã arẽnh iba. Mỹkam ne bar memã kabẽn tũm jarẽnh kêt? Bir, ba ren ar memã tũm jarẽ

nhym ren me te: kute katàt kôt amijo ba prãmje ne ren ta amikôt axwe rã'ã ne. Ne kam ren arÿm pãnh me biknor tokry djàkam akuno. Nhym be, kati. Bar memã Metĩndjwÿnh Karõ jarẽ nhym me arÿm maro ba nhym ta arÿm katàt meo ba. Nhym kam me arÿm Karõkôt tĩn ne ar ba rã'ã: rã'ã ne.

⁷Me memã kēnpotikam kabēn jarēnho ba nhym me arÿm mar kajgon ta amikôt axwe rã'ã. Ne kam pãnh arÿm akuno. Metĩndjwÿnh mÿjja tÿxo kēnpoti tÿx no'òk ne. Nhym kam Metĩndjwÿnh mexo umakôt Mõjdjê nokre jadjēnh ne arÿm kēnpoti mÿn memã o bõx. Ne kam memã Metĩndjwÿnh kabēn jarēnho dja nhym kabēn me:xkumrēx nhym me maro dja. Maro djan te kute nokre 'ãno ãm ne omũnhmã. Metĩndjwÿnh mexo uma djô'ã ne Mõjdjê nokre jadjēnh nhym me te kute omũnhmã. Nhym kam adjēnh apēx tē:n arÿm tu apēxkumrēx. Nhym Metĩndjwÿnh kute Mõjdjēmã kabēn jarēnh tũmjadjwÿ. Djām me kute kabēn tũm kôt katàt amijo bamã? Kati. Me ta te: katàtmãn axwe rã'ã ne.

⁸Nhym be, Metĩndjwÿnh Karõ ne gwaj bamã kabēn ny jarẽ. Kute gwaj bamã arēnh ja ne mexo kute Mõjdjê kabēn tũm jakrenh mex ne. ⁹Djām Metĩndjwÿnh kute Mõjdjēmã kabēn jarēnh tũm punu? Kati. Mexkumrēx. Nhym be, nãm me te memã Mõjdjê kabēn tũm jarẽ nhym me axwe rã'ã ne. Me ta amikôt axwe rã'ã ne. Axwe rã'ãn kam pãnh arÿm me biknor tokry djàkam akuno. Nhym be, gwaj Karõ kabēn ma nhym arÿm gwaj bamã tÿx jadja gwaj arÿm katàt kôt ar amijo baba. Kam ne Metĩndjwÿnh Karõ kabēn nyja arÿm mexo Mõjdjê kabēn tũm jakrenh mex ne.

¹⁰Kabēn nyja kute tũmja jakrenh mex nhym tũmja me arÿm kute kum kĩnh kêt pyrãk. ¹¹Tũmja me kute 'ã ukangan mar kētmã. Nhym be, pãnh kabēn nyja dja me mar rã'ã ne kôt amijo ba rã'ã ne. Kam nyja ne mexo kute tũmja jakrenh me:xi.

¹²⁻¹³Bar Karõ kabēn ny mar rã'ãn tu amiwÿr kute mÿjja jarēnhja kamnhĩxkumrēx ne irãri memã kabēn ny jarēnho amirĩtkumrēx. Nhym be, Mõjdjê ta ne kuběkào aminokre'ã pro. Metĩndjwÿnh mexo uma djô'ã nokre jadjēnh ne kam mebê idjaer kute omũnh kêt kadjy aminokre'ã pro. Nhym kam adjēnh arÿm apēx. ¹⁴⁻¹⁶Me abendjô'ã Metĩndjwÿnh kabēn tũm jarē:. Ne akati jakam kute arēnh rã'ã ne.

Nhym be, me kam amakkre kêt tē:n amakkre kêt rã'ã. Akati jakam me amakkre kêt rã'ã. Ga, gwaj baje kuběkào banokre'ã prokam baje mÿjja ngrirebit pumũnhja pumũ. Mebê idjaerdjwÿ ne me kute Metĩndjwÿnh mar ngrire. Nhym be, me kwÿ arÿm Bēnjadjwÿr djwÿnh'ÿr amijo akēx ne kôt ar amijo ba. Kôt ar amijo ban arÿm mar rax ne.

Ga, gwaj baje kuběkào banokre'ã pro kētkam baje mÿjja pumũnh rũnhja pumũ. Mebê idjaer kwÿdjwÿ ne me Metĩndjwÿnh mar rũnh. Nãm me Bēnjadjwÿr djwÿnh'ÿr amijo akēx ne kôt ar amijo ba. Ne kam arÿm Metĩndjwÿnh mar rũnh ne. Nhym be, me kute Bēnjadjwÿr djwÿnhkôt amijo ba kēlja ne me kute Metĩndjwÿnh mar kryre. Me amakkre kētkam.

¹⁷Be, Bēnjadjwÿr djwÿnhjabê ne Metĩndjwÿnh Karõ. Bēnjadjwÿr djwÿnh Karõ arÿm gwaj bamē amijo kajkep. Djã ne gwaj kam arek amim,

—Ba katàt Môjdjê kabên man kôt ar amijo iban arým Metîndjwýnhmã ijaxwe kêt, anhÿro baba? Kati. Gwaj baje amim anhÿr kêt. Metîndjwýnh ta ne gwaj bamã axwe kêt jarê gwaj arým kum bamex ne.

¹⁸Ga, me kute kubêkào aminokre'ã pro kêt kam kute mÿjja pumûnh rûnhja pumû. Gwaj badjwÿ baje Bênjadjwÿr djwýnh mex mar rax. Ga, me kute ixekam mÿjja kumex pumûnh mexja pumû. Gwaj badjwÿ ã Metîndjwýnh mar mexo ane. Ne maro baba:n arým kôt ar amijo baba. Ta kute amijo ba pyrâk kôt ar amijo baba. Kôt ar amijo baba: nhym arým amikôt gwaj bajo mexo tẽ. Gwaj kam arým bamexo amû amikamên arým ta mexo bamex ne. Mÿj me'ô ne kute gwaj bajo mex? Bir, Bênjadjwÿr djwýnh Karô ne kute gwaj bajo mex.

Paur kute memã Kritu'ã ujarênh'ã amijarênh.

A Kô 1.12; Tex k 2.1

4 ¹Metîndjwýnh kum ar ikaprîkam ne ar imã me'ã karôn ar imã, —Dja ga memã Bênjadjwÿr djwýnhbê Kritu'ã ujarênh nyja jarênh aba, ane. Kam ne bar arým memã arênhô iba. Djã ne bar memã arênh'ã idjukanga? Kati. Bar memã arênh'ã idjukanga kêt kumrêx ne memã arênh ar o iba. ²Djã ne bar memã arên ate mebê amipdjun mebê mÿjja kupênhô iba? Kati. Amrêbê: ne ba mebê amipdjun mebê mÿjja kupênhja kanga. Djã ne bar ari memã ijêx ne me noo ibiknorô iba? Nâr ijêxnhîn ari me noo ibiknor ne Metîndjwýnh kabên kupa'ã memã mÿjja kwÿ jarênhô iba? Arkati. Ar ba ne bar katàt memã arênhô iba. Ar ije memã Kritu kabên jarênhkam djã ne bar ajmã ikuten kupa'ã amijo iba? Kati. Kritu kôt ne bar katàt ar amijo iba. Metîndjwýnh ta ne kute ar ipumûnh. Bar katàt ar amijo iban kam katàt memã arê nhym me arým amim,

—Nã. Nãm ar katàt me bamã arênhkumrêx. Ga, katàt ar kute amijo baja pumû. Ar mexkumrêx. Dja ba amim ar kabên ma, ane. Dja me kunĩ ar ipumûn kwÿ arým ã amim ane.

³Bar memã Kritu'ã ujarênh ny jarênhô iba. Djãm kam mrãmri we Kritu'ã ar idjujarênhja bipdjurkumrêx? Kon. Mrãmri, me kwÿ biknor prãmjabê bipdjurkumrêx. Ga, me kute kubêkào aminokre'ã pron mÿjja pumûnh kêtja pumû. Mÿjja mebê bipdjur. Me biknor prãmdjwÿ mebê ikabên bipdjurkumrêx.

⁴Kritumê Metîndjwýnh ar. Djãm ja ne uma rax nhym ikjê uma ngrire? Kati. Ar umao kute aben pyrâk. Me kum amê ar uma:. Bar memã Kritu'ã ujarênh ny jarê. Ujarênh ny kute mrãmri ne memã irã djã pyrâk. Gwaj baje amim Kritu markam gwaj baje mrãmri ne me kute irâkam mÿjja kunĩ pumûnh mex pyrâk. Nhym be, nã bãm ar me biknor prãmmã ujarênh ny jarê nhym mebê bipdjur nhym me kute amim mar kêtê. Me kute mrãmri ne me no rã kute mÿjja pumûnh kêt pyrâk, ne te: kute marmã. Me kum Metîndjwýnhkumrêx kînh kêtja nhô metîndjwýnh, Xatanaj ne arým memã amakkre kêt jadã nhym me arým ajbit maro ba. Nhym kam arým mebê Kritu'ã ujarênh nyja pytãro ba. Kam ne Kritu'ã ujarênh nyja mebê bipdjurkumrêx.

⁵Djã nã bãm ar memã,

—Ar ba dja gar tu amim ar imarkumrêx bar kam arÿm ar apytà, anhÿro iba? Kati. Bar kàj bê memã kum,

—Jeju Kritubê ne me kunĩ nhõ Bẽnjadjwÿr djwÿnh. Tãm dja gar tu amim markumrêx nhym arÿm ar apytà, anhÿro iba. ã Jejumã ar idjâpênh kute anhÿrkam ne bar ar amã idjâpênh ar iba.

⁶Be, adjâkamã Metĩndjwÿnh ta kabên ne,

“Akamât kô tykbit. Gê on a'u. Gê a'u akamât kurwÿ”, ane.

Ga, a'u kute mÿjja kunĩ kurwÿkam mÿjja kunĩ arÿm memã amirĩt mexja pumũ. Metĩndjwÿnhdjwÿ ne arÿm gwaj bamã bajamak bô gwaj arÿm Kritu mar mex ne. Metĩndjwÿnh ne kute mexo, umao me kunĩ jakrenh. Tãm ne gwaj arÿm kuma. Kritu ne kute amijo ba mexkumrêx gwaj arÿm 'ã ujarênh ma. Gwaj baje Kritu mar o ne gwaj baje arÿm Metĩndjwÿnh mar. Metĩndjwÿnh ne kute mexo, umao me kunĩ jakrenh. Tãm ne gwaj baje Kritu mar o kuma.

Me kute ngyo ngôn̄h pyrâk nhym Metĩndjwÿnh mekam ÿr.

A Kô 11.23; Kor 1.11

⁷Nhym be, gwaj ba ne gwaj baje mrãmri ne ngyo ngôn̄h pãnh ngrire pyrâk. Gwaj bapãnh ngrire. Te gwaj bapãnh ngrire nhym gwaj bakam Metĩndjwÿnh nhÿ. Metĩndjwÿnhbê kumkati nhÿ. Mÿj kadjy ne gwaj bakam nhÿ? Bir, Metĩndjwÿnh ta dja gwaj bakam amityxo amirĩt nhym me arÿm ajbit rax ma. Dja me gwaj bamar kêt ne arÿm Metĩndjwÿnh ajbit ma. Ja kadjy ne gwaj bakam nhÿ.

⁸Ar ije ngyo ngôn̄h pãnh ngrire pyrâk. Me arĩk ar ibu'ã ar ijã kabên punu krãptĩ. Me ã kabên pytĩ: ane. Djã ne kam bar Jejumã idjâpênh'ã idjukanga? Kati. Bar 'ã idjukanga kêt ne kum idjâpênh rã'ã. Ne mã amim,

—Mÿj godja bar amijon? Mÿj godja bar amijon? ane. Djã nã bãm ar kam amim Metĩndjwÿnh kamnhĩx kêt got? Bar tu amim kamnhĩxkumrêx.

⁹Me ar ijo bikênh ba. Djãm kam Metĩndjwÿnh kute ar ikanga got? Kute ar ikanga kêtumrêx. Nhym me arÿm pyka'ã ar imê bar nõ. Djãm kam bar arÿm ty? Kati. Ar itĩn ne ar iba.

¹⁰Akati kunĩkôt me kute ar ibĩn pyma. Kute mrãmri ne amrêbê Jeju akati kunĩkôt me kute bĩn pyma pyrâk. Nã bãm ã ar ije amikam me kute ar ibĩn pyma maro ane. Dja te me kute ar ibĩn pyma nhym Jeju mã ar ikam tĩn ne ar ijo ba. Bar kam itĩn ne nhym me arÿm ar ijã abenmã kum,

—Ga, ar tĩn rã'aja pumũ. Mrãmri Jeju tĩn ne ar ba. Tãm ne ar utàr ar o ba, ane.

¹¹Bar Jejumã idjâpênh ar iba nhym akati kunĩkôt me ar ibĩn pyma. Bar kam itĩn rã'ã ne. Nhym kam me arÿm ar ijã abenmã kum,

—Ga, ar tĩn rã'aja pumũ. Mrãmri Jeju tĩn ne ar ba. Ta ne ar utàro ba, ane. ¹²Me kute ar ibĩn pyma bar itĩn rã'ã. Gar kam arÿm ar ipumũn arÿm tu amim Jeju markumrêx ne arÿm kôt atĩn ne ar aba rã'ã: rã'ã ne.

¹³Kam ne me amrêbê: memã kum,

“Ba ne ba tu amim Metĩndjwỳnh markumrẽx. Ne kam arỳm memã arẽho iba.”

Nãm me ã me bakukãmãremã ane nhym me arỳm 'ã pi'òk no'òk ne. Ar badjwỳ ne bar tu amim Metĩndjwỳnh markumrẽx ne kam memã arẽho iba. Dja te me kute ar ibĩn pyrna bar tu amim Metĩndjwỳnh markumrẽx ne mã memã arẽnh ar o iba.

¹⁴Nhym be, godja me mrãmri ar ibĩn jabej mỳj dja bar kam ikute? Metĩndjwỳnh ne arỳm akubyn Bẽnjadjwỳr djwỳnh Jejuo tĩn ne. Ta dja Jejukôt akubyn ar badjwỳ ar ijo tĩn ne ar ijo mõi arỳm amikabem ar ipumjuw. Ar gamẽ dja gwaj baro'ã kabem baku'ê. Tãm ne bar tu amim markumrẽx. ¹⁵Akati kunĩkôt me kute ar ibĩn pyrna. Bar itokry ne ikapĩre maro iba. Mỳj kadjy? Bir, ar akadjy. Bar te itokry kumex nhym Metĩndjwỳnh mã kum ar ikapĩrĩ bar mã memã Kritu jarẽho iba. Gar kam arỳm ar ipumũn arỳm Metĩndjwỳnh djukapĩrĩ: man kam arỳm akĩ:nhkumrẽx. Akĩ:nhkumrẽx ne kum,

—Djũnwã, adjukapĩrĩ:kumrẽx. Imã akĩ:nhkumrẽx, anhỹro aba. Nhym gwaj babu'ã me krãptĩ: gwaj bapumũn arỳm kum Metĩndjwỳnh kĩnh. Ne kam tu amim markumrẽx ne adjwỳnhdjwỳ kĩ:nhkumrẽx. Kĩ:nhkumrẽx ne arỳm kum,

—Djũnwã, adjukapĩrĩ:kumrẽx. Imã akĩ:nhkumrẽx, anhỹro ba. Dja me krãptĩ: kum amikĩnh jarẽ nhym Metĩndjwỳnhdjwỳ arỳm kĩnhkumrẽx. Ja kadjy bar itokry o iba.

¹⁶Dja me krãptĩ: kum amikĩnh jarẽ. Bar amikukãm ja man mã kam ikĩnh nhym kam arỳm irerek iwỳr bõx kêt. Memã ar idjujarẽnhkôt bar itokrymẽ ikapĩrĩ maro iba. Maro iba: nhym arỳm ar ibẽ ar inhĩ kator mex ne. Nhym be, djãm kam ar irerekre? Kati. Te ar ibẽ ar inhĩ kator mex bar mã ikĩnh ne mã 'itỳx ne. Akati kunĩkôt mã 'itỳx ne.

¹⁷Mỳj ne bar kuman mã ikĩnh ne mã 'itỳx ne? Bir, djãm me kute ar ijo bikẽn rã'ã rã'ãmã? Kati. Me kute ar ijo bikẽn 'ikrãn ne. Kam dja bar Metĩndjwỳnh'ỳr tẽn bõx ne ikĩnhkumrẽx. Djãm kam ar ikĩnh 'ikrãn ne? Kati. Dja bar kam ikĩnh rã'ã: rã'ã ne. Jakam ar ikapĩrĩ. Metĩndjwỳnhkôt dja bar ikĩnhti:re. Tãm ne bar kuman mã ikĩnh ne mã 'itỳx ne.

¹⁸Djãm gwaj baje mỳjja pumũnhja ne bar kôt ijamak bẽn? Me kute ar ijo bikẽn ja nàr ar itokry ja nàr ar ikapĩrĩ ja djãm kôt ne bar ijamak bẽn? Kati. Mỳjja pumũnh kêt kôt ne bar ijamak bẽn 'ãno dja. Gwaj baje mỳjja pumũnh ja dja ĩ kêt ne. Nhym be, gwaj baje mỳjja pumũnh kêt ne rã'ã: rã'ã ne. Metĩndjwỳnhkôt ar baban bakĩnhtire ja ne baje omũnh kêt rã'ã. Kàjkwakam õ mỳjja baje omũnh kêt rã'ã. Mỳjja ja ne rã'ã: rã'ã ne. Ar ije mỳjja pumũnh kêt jakôt bar ijamak bẽn 'ãno dja. Ne kam mã ikĩnh ne mã 'itỳx.

Atemã me ĩ ny'ã ujarẽnh.

Pir 3.21

5 ¹Be, gwaj banhĩ ja kute mrãmri ne kubẽkàtio kikre pyræk. Pykakam ar babari gwaj kam nhỹ, banhĩ kute kubẽkàtio kikre pyræk ja kam nhỹ. Ga, me kute tẽmbẽ kubẽkàtio kikre ngrãnhja pumũ. Gwaj badjwỳ gwaj on ty. Nhym

be, arÿm gwaj batykkam gwaj arÿm Metĩndjwÿnh'ÿr tẽn arÿm atemã banhĩ ny. Metĩndjwÿnh dja gwaj banhĩ ny nhípêx gwaj kôt ar baba rã'ã: rã'ã ne. Tãm ne bar ije markumrêx. Gwaj banhĩ ny ne kute gwaj banhũrkwã ny pyræk.

²Dja gwaj kàjkwamã tẽn arÿm banhĩ ny. Kute mrãmri ne me kute kubêkà tũmo pôx ne ny jangjênh pyræk dja gwaj banhĩ ny. On jakam gwaj bamã banhĩ ny prã:m. Gwaj banhĩ ny prãmje kam ama:n kam amakbê bakangãngã. On gwaj banhĩ ja katyk ne tokry djàje bakangãngã. ³Gêdja gwaj arÿm kàjkwakam banhĩ nyn bakajgo kêt. Ne bakadjwÿnhbit ar baba kêt. Gwaj banhĩ'ĩ.

⁴Jakam gwaj banhĩ ja, kute kubêkàtio kikre pyræk ja, gwaj kam ar babari bakangãngã. Batokry djàje bakangãngã. Djãm on gwaj bamã banhĩ kangan bakajgo prãm, kàjkwakam bakajgo ar baba prãm? Kati. Gwaj bamã on kàjkwakam banhĩ ny prãm. Ne kam arÿm batyk kêt ne banhĩ nyn batĩn ne ar baba rã'ã: rã'ã ne.

⁵Ja kadjy ne Metĩndjwÿnh gwaj banhipêx. Gwaj batĩn ne ar baba rã'ã rã'ã kadjy ne gwaj banhipêx. Ga, me kute memã mÿjja rũnh nhõrmãn kukãm kute mÿjja kryre nhõrja pumũ. Me amim kryre jamÿn arÿm amiwÿr mÿjja rũnh kamnhĩxkumrêx. Gwaj badjwÿ. Metĩndjwÿnh arÿm gwaj bamã Karõ jano nhym arÿm gwaj bajo ba gwaj arÿm amim,

—Ga, Metĩndjwÿnh arÿm kute imã karõ janorja pumũ. Ga, arÿm kute ijo baja pumũ. Mrãmri dja ba kàjkwakam kôt itĩn ne ar iba rã'ã: rã'ã ne, ane. Karõ kute gwaj bajo bakam dja gwaj ã amim ane. Ne kam arÿm baje mrãmri ja markumrêx. Dja gwaj mrãmri kàjkwakam Metĩndjwÿnhkôt batĩn ne ar baba rã'ã: rã'ã ne. Tãm ne gwaj baje mrãmri markumrêx ne amiwÿr kamnhĩxkumrêx.

⁶Ar ije itĩn markam 'itÿx rã'ã ne. Kum idjãpênhkam 'itÿx rã'ã. Jakam ne bar arek inhĩ jakam ar iba. Arek kam ar ibari djãm Bẽnjadjwÿr djwÿnh'ÿr ar ibõx? Kati. 'ÿr ar ibõx kêt rã'ã. Ja ne bar ije mar. ⁷Djãm jakam ne bar Bẽnjadjwÿr djwÿnh pumũnhbê ar iba? Kati. Te ar ije omũnh kêt bar tu amim Bẽnjadjwÿr djwÿnh markumrêx ne ar iba. ⁸Ar ije markam 'itÿx rã'ã. Nhym be, ba ren ar on Bẽnjadjwÿr djwÿnh'ÿr tẽn bõx ne kôt ar iban ren ikĩ:nhkumrêx. Ba ren ar on tyn inhĩja kangan ren arek Bẽnjadjwÿr djwÿnhkôt ar iba. Ne kam ren ikĩ:nhkumrêx ne.

⁹Kam ne bar arek kum idjãpênh iba. Arek pykakam inhĩ ja'ã ar iba jabej bar Bẽnjadjwÿr djwÿnhmã idjãpênh ne ije o kĩnh kadjy amima. Nàr bar ityk ne kàjkwamã itêm jabej bar Bẽnjadjwÿr djwÿnhmã idjãpênh ne ije o kĩnh kadjy amima. Ar ije o kĩnhmã ne bar kum idjãpênh ar iba.

¹⁰Mÿkam ne bar ije o kĩnhmã? Bir, dja Kritu kàjkwakam krĩ djakam gwaj bamã nhÿ. Gwaj kam arÿm 'ÿr bõx ne kabem dja nhym arÿm gwaj bakukij. Pykakam gwaj ar babari gwaj baba mex jabej bakukij. Nàr, gwaj baba punu jabej bakukij. Gwaj kam arÿm prĩne amikôt kum amijarê nhym kam arÿm gwaj bakunĩmã o pãnh. Apÿnh gwaj banhĩ djari gwaj bamã o pãnh. Gwaj baje amijo baba kôt gwaj bamã o pãnh. Katàt gwaj baba mex jabej arÿm gwaj bamã o pãnh mex. Nàr ate gwaj amijo baba punu jabej arÿm gwaj bamã o pãnh punu.

Metĩndjwỳnh kute me kunĩo õbikwao ãm.

A Kô 4.2

¹¹Dja gwaj baje amijo baba kôt gwaj bakunĩmã o pãnh. Kam ne bar Kritu'ỳr me 'wỳro iba. Me kute Kritu'ỳr amijo akẽxmã me 'wỳro iba ne me axwe nẽje ar me kukrào iba. Bẽnjadjwỳr djwỳnh pyma: bar arỳm kuman arỳm nẽje ar me kukrào iba. Ne katàt ar amijo iba nhym Metĩndjwỳnh prĩne kute ar imar. Ar gadjwỳ ar aje ar imar jabej ne aje amim,

—Mrãmri ne Paur ar katàt kute amijo bakumrẽx, anhỳr jabej.

¹²Wākam ne me we ar ijã,

—Ar wã ne ar ajte ar amã amimex jarẽho ba, ane. Djãm mrãmri me kabẽn? Kati. Wākam me kwỳ ta amimexo amran ar amã,

—Ba ne ba Kritu'ã idjujarẽnh mexkumrẽx. Me kum ikĩnhkumrẽx, anhỹro ba. Djãm mrãmri ne me kabẽn mex? Kati. Nãm me amijo 'ẽx. Djãm Kritu kabẽn kôt me kum me abê? Kati. Me jamã dja gar ar ijã ajarẽn memã kum,

—Paur ar kute katàt ar imã arẽnhkumrẽx. Paur ar kute katàt Metĩndjwỳnh kabẽn marn kôt amijo bakumrẽx, ane. Dja gar ã memã ane nhym me arỳm pijam ne.

¹³Djãm mrãmri ne bar we ajbãn ar amã amijarẽ? Nã. Kwãrĩk wãnh rã'ã. Bar we ajbã. Metĩndjwỳnh kadjy ne bar we ajbã. Nàr, djãm mrãmri ar ikrã mex ne katàt ar amã amijarẽnhkumrẽx? Metĩndjwỳnh ta ne kute ar imar. Ar aje Metĩndjwỳnh mar kadjy ne bar katàt ar amã amijarẽnhkumrẽx.

¹⁴Kritu kum gwaj bajabê:ẽ. Kum gwaj bajabêkam ne gwaj bakunĩ pãnh ty. Gwaj badjwỳ bamã Kritu jabê:n arỳm 'ã memã badjujarẽnh prã:m. Dja me te Kritu'ã gwaj bakangrõnho ba. Kwãrĩk wãnh rã'ã. Gwaj ty. Gwaj bamã batyk pyma kêt. Kritu gwaj bakunĩ pãnh tykkam gwaj badjwỳ gwaj bamã batyk pyma kêt. ¹⁵Gwaj bakunĩ pãnh tykkam mỳj dja gwaj nẽ? Bir, dja gwaj amidjwỳnhbit maro babaja krãta. Ne kam Kritu maro baban kôt ar amijo baba. Nãm gwaj bapãnh tyn akubyn tĩn ne. Kam dja gwaj maro baban kôt ar amijo baba.

¹⁶Arỳm gwaj bapãnh tykkam djãm kam ar ije me mar punu? Kati. Me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêt ja ne me kute me mar punu. Djã ne bar ã me mar punuo ane? Kati. Bar aminhijukri amidjan kam arỳm ar ije me mar punu kêt. Mrãmri amrêbê ar ije Kritu mar punu. Djãm jakam ar ije mar punu rã'ã? Kati. Bar arỳm aminhijukri amidjan kam arỳm ije mar punu kêt.

¹⁷Bir, mỳj ne ar ije me mar on? Bir, dja Kritu meo kra nhym me arỳm umar djã ny. Amrêbê ne me mỳjja tũm kôt ar amijo ba. Ne jakam arỳm kute mỳjja tũmkôt amijo baja arỳm krãtan arỳm mỳjja nykôt ar amijo ba. Be ga, me arỳm mrãmri prĩne umar djã nykumrẽxja pumũ. Bar aminhijukri amidjan arỳm kute meo ny ja ma.

¹⁸Metĩndjwỳnh ta ne arỳm prĩne meo ny. Gwaj badjwỳ ne gwaj amrêbê Metĩndjwỳnho bakurê djwỳnh nhym ta arỳm gwaj bajo nyn gwaj bajo õbikwa. Jeju Kritu arỳm tyn akubyn tĩn gwaj kam tu amim markumrẽx.

Nhym kam Metĩndjwỳnh arỳm gwaj bajo òbikwa. Gwaj bajo òbikwan arỳm me'ã gwaj bamã karõ. Gwaj baje memã 'ã badjujarẽnhmã gwaj bamã karõ. Gwaj kam arỳm memã kum,

—Ga me aje Metĩndjwỳnho akurê djwỳnh. Nhym be, dja ga me tu amim Jeju markumrêx nhym arỳm me ajo nyn me ajo òbikwa. Nã gwãm ã memã anhỹro baba. ¹⁹Metĩndjwỳnh ta ne me kunĩo òbikwao dja. Kritu arỳm tyn akubyn tĩn ne nhym me arỳm tu amim markumrêx nhym kam arỳm meo òbikwa. Meo òbikwan arỳm memã axwe kêt jarẽ nhym me arỳm kum mex ne. Nhym arỳm ar imã Kritu'ã ujarẽnhja jarẽ. Bar memã 'ã ajarẽn memã kum,

—Dja ga me tu amim Kritu markumrêx nhym Metĩndjwỳnh arỳm me ajo nyn me ajo òbikwakumrêx, ane. Tãm ne bar memã arẽnho iba.

²⁰Kam ne bar Kritu kabẽnkõt memã idjujarẽnh ar iba ne Kritu kukwakam 'ỳr ar ajwỳro iba. Ar aje Metĩndjwỳnh'ỳr amijo akẽxmã ar ajwỳro iban ar amã,

—Dja gar tu amim Kritu markumrêx nhym Metĩndjwỳnh arỳm ar ajo òbikwa, anhỹro iba. Bar 'ỳr ar ajwỳro iba kute mrãmri ne Kritu ta mãn kute amiwỳr me 'wỳro ba pyrãk.

²¹Kritu amikam axwe 'õ mar kêt ne axwe kêt me:x ne. Nhym be, Metĩndjwỳnh arỳm kum axwe jarẽ. Nhym mỳj axwe'õja? Bir, gwaj ba bajaxwe pro. Nãm kum gwaj bajaxwe pro jarẽ nhym arỳm kute ta mãn axwe djwỳnh pyrãk. Nhym kam Metĩndjwỳnh arỳm pãnh gwaj bamã axwe kêt jarẽ. Gwaj tu amim Kritu markumrêx nhym Metĩndjwỳnh arỳm gwaj bamã axwe kêt jarẽ gwaj arỳm Metĩndjwỳnh jaxwe kêtõ bajaxwe kêt. Kam dja gar tu amim Kritu markumrêx nhym Metĩndjwỳnh arỳm ar ajo òbikwakumrêx.

6 ¹Metĩndjwỳnh kõt ne bar idjapẽnh ar iba. Kam ne bar arỳm ar amã arẽ. Metĩndjwỳnh ne tu kum ar akaprĩ:kumrêx^b ne ar amã ar ajamak bõ gar arỳm amim ama. Ar aje amim markam tu amim markumrêx ne kwãrĩk wãnh 'ã adjukanga kêt. ²Mỳkam dja gar 'ã adjukanga kêt? Bir, Metĩndjwỳnh ne arỳm gwaj bakukãmãremã kabẽn ne memã kum,

“On jakam ije me amar. Ga me imã amijarẽ ba arỳm me ama. Imã me akaprĩkam ne ba me ama.

Ë, on akati jakam ije me apytãr. Ba me apytãn arỳm me ajo djuw mex.”

Nãm ã Metĩndjwỳnh gwaj bakukãmãremã ane. Badjwỳ kõt ar amã arẽ. Mytja tãmkam Metĩndjwỳnh kum ar akaprĩ. Akati jakam kute ar apytãr. On 'ỳr amijo akẽx. Kwãrĩk wãnh 'ã adjukanga kêt.

^b 6.1 Djãm ar ga ne gar ajaxwe kêt nhym pãnh kum ar akaprĩ Kati. Ar ga ne gar te ajaxwe kêtãm nhym arỳm ta kum ar akaprĩ.

Paur kute apÿnh kaprĩ djàri'ã amijarênh.

Kor 1.10

³Ar ba ne bar amijaxwe nêje amijãno dja. Mÿkam ne bar amijãno dja? Bir, ba ren amijãno idjãm kêt ne ren arÿm ajmã ikute. Nhyam kam ren me'õ arÿm ijã,

—Djãm Metĩndjwÿnhmã ar àpênh wãkam ar mex? Kati, ar axwe ar ba, ane. Me'õ ren ar ijã anen ren arÿm Metĩndjwÿnh bê amijo akêx. Me'õ kute Metĩndjwÿnh bê amijo akêx karõ ne bar amijaxwe nêje amijãno dja.

⁴Ne ar imrãnh kunĩkôt katàt Metĩndjwÿnhmã idjàpênhkumrêx nhyam me kunĩ kute kôt ar imar.

Katàt kum ar idjàpênhkam te apÿnh ar ikaprĩ djàri ar ijo ba bar kum idjàpênh'ã idjukanga kêt.

Ne ajte apÿnh itokry ma.

Ne ajte imã mÿjja prãm ne inhõ mÿjja kêt.

Ne ajte apÿnh mÿjjakam itĩn prãm.

⁵Katàt kum ar idjàpênhkam me ajte mry kà punuo ar ikaprêrêk.

Nhyam me ar ibê ijê

nhyam me krãptĩ: ar ikam àkrên ar ikam kangao kumex.

Bar apÿnh idjàpênh tÿxo prĩne amidjôm ne.

Ne ajte apÿnh idjàpênh'ã ino tÿx ne inhõt kryre nhyam arÿm akati.

Bar ajte Metĩndjwÿnhmã amijajburo iba. Katàt kum ar idjàpênhkam bar ã ane.

⁶Ne ajte kam prĩne amijaxwe nêje amijãno dja.

Ne ajte prĩne mÿjja mar mexkumrêx.

Nhyam me ajte ar ijo ajkê bar bit ingrykmãn ajte akubyn amijã ingryk nê.

Ne kum ar idjàpênhkam ajte imã me kaprĩ.

Nhyam Metĩndjwÿnh Karõ ajte ar ijo ba bar mrãmri imã me abêkumrêx.

⁷Ne ajte katàt memã ikabên jarênhkumrêx

nhyam Metĩndjwÿnh ajte ar ikôt àpênh tÿx.

Kum ar idjàpênhkam bar amijãno djan katàt ar amijo iba. Ga, krãkamngôn kute kàxo kubêkà jangjênh ne kute kurê djwÿnhbê amipytãrja pumũ. Ar badjwÿ ne bar inhõ kàxo kubêkà jadjãr mãn prãbê amijãno djan katàt ar amijo iba. Me kute ar imã ar ijaxwe jarênh karõ ne bar amijãno dja.

⁸Nhyam me ajte kum ar ikĩ:nhkumrêx. Djãm kam ar ije amidjwÿnhbit mar ne Metĩndjwÿnhmã idjàpênhmã kanga? Kati. Bar mã kum apê.

Nhyam me ajte te mebê ar ikurê bar mã kum apê.

Nhyam me ajte te ar ikàxã abenmã kum,

—Djãm ar wã mex got? ane bar mã Metĩndjwÿnhmã apê.

Nhyam kam me ajte te ar ikàxã abenmã kum,

—Me kum ar kĩ:nhkumrêx, ane bar mã kum apê.

Nhyam me ajte te ar ijã,

—Nãm ar ta amijo Metĩndjwỳnh maro ba. Nãm ar memã 'êx ne me noo biknoro ba, ane. Nãm me te ar ijã ane bar katàt kum idjãpênhkumrêx rã'ã.

⁹ Nhyr me ajte te ar ibê ate krãn ba nhyr Metĩndjwỳnh kute ar imarkumrêx. Nhyr ô me jadjwỳ kute ar imarkumrêx.

Nhyr me ajte kute ar ibĩn pyma. Te ar ibĩn pyma. Ota, ar itĩn rã'ã.

Nhyr me ajte mã ar ikaprêprêk. Ne te ar ikaprêprêk bar ityk kêt.

¹⁰ Ne ajte ikaprĩ:ren ikaprĩ japôkmã mã ikĩnh.

Ne ajte ar inhô mỳjja kêt. Te ar inhô mỳjja kêt bar memã Kritu'ã idjujarênh ar iba nhyr me arỳm tu amim markumrêx. Me krãptĩ ne me tu amim markumrêx ne arỳm kôt Kritu nhô mỳjja kume:xo ô mỳjja.

Te ar inhô mỳjja kêt bar tu amim Kritu markumrêx ne arỳm

Kritukôt ar inhô mỳjja kunĩ.

¹¹ Krĩraxbê Kôritukam ar ga ne bar imã ar ajabê:. Kam ne bar prĩne amikôt ar amã amijarênh amirĩtkumrêx. ¹² Djã nã bãm ar ar abê amiptàn imã ar ajabê kêt got? Ar ga ne gar amã ar ijabê kêt. ¹³ Ar ije ar ajo ikramãn prabê bar ar amã ikabên. Ar gadjwỳ dja gar amipãnh ar imã akabên mex jarên ar amã ar ijabê.

Me kute Jeju marbito aben nhikjê'ã kute memã karô.

Ep 5.7; A Xim 2.4; Xij 4.4; Ped k 2.11

¹⁴ Ga, mry kute jênh bjêr kadjy me kute o aben nhikjêja pumũ.

Mry kute aben pyrãk kambit ro'ã àpênh mex. Ar gadjwỳ ar aje me'ôo anhikjêmã me kute amim Jeju marbito anhikjê. Kwãrik wãnh me'ô kute Jeju mar kêtô anhikjê kêt ne ro'ã adjãpênh kêt.

Djãm me axwemê me axwe kêt kute aben pyrãk ne ro'ã àpênh mex? Kati. Ga, a'umê akamãtmê ro'ã ba kêtja pumũ. Apỳnh ne ba. Ar gadjwỳ ne gar aje amim Jeju mar. Kam ar amã ajaxwe kĩnh kêt. Me kute Jeju mar kêtja ne me kum axwe kĩnh. Djãm ro'ã ar adjãpênhkam mex? Kati. Kam mex kêt.

¹⁵ Djãm Kritumê Berij axikôt kabên? Kati. Ar apỳnh kabên. Berij nhidji 'ôdjwỳbê ne Xatanaj. Me kute amim Jeju mardjwỳ djãm me kute amijo ba kute me kute Jeju mar kêtja amijo ba pyrãk? Kati. Me kute amim Jeju mar katàt ar amijo ba. Nhyr be, me kute mar kêtja ate amijo ba. Me apỳnh ba.

¹⁶ Djãm Metĩndjwỳnh nhô kikretikam me kute kum amijarênh kadjy apỳnh mỳjjao metĩndjwỳnh karô nhipêxja krĩ? Djãm Metĩndjwỳnhmã ja mex? Arkati. Me kute kam Metĩndjwỳnhmãbit amijarênhmã. Gwaj badjwỳ. Djãm gwaj baje Metĩndjwỳnhmã amijarênh ne jãm mỳjjao metĩndjwỳnh karô nhipêxmã amijarênhmã? Me kute Jeju mar kêtja kudjwa mỳjjao metĩndjwỳnh karô nhipêxmã amijarênhmã? Kati. Gwaj baje me kute Jeju mar kêtja kudjwa kêt ne mỳjjao metĩndjwỳnh karô nhipêxmã amijarênh kêt mã. Ga, Metĩndjwỳnh ô kikretikam ýrja pumũ. Gwaj badjwỳ. Metĩndjwỳnh ne gwaj bakam nhỹ. Metĩndjwỳnh tĩn ne ar bakumrêx. Tyk kêtumrêx. Tãm ne gwaj bakam nhỹ. Metĩndjwỳnh ta ne amrêbê: memã kum,

“Ba dja ba mekôt ar iban mekmẽ ar mrã. Dja me imã, ‘Me inhõ Metĩndjwýnh’, ane ba meo iba rã’ã ne.”

Nãm ã amrêbê: me bakukãmãremã ane. ¹⁷⁻¹⁸Ne kam ajte,

“Kam, on me me kute imar kêtjamã akàx. Djãm me aje meo anhikjên me ro’ã adjãpênhmã? Kati. Kwãrĩk wãnh. On me memã akàx ne ate ar aba.”

Nãm ã Bẽnjadjwýr djwýnh me bakukãmãremã ane. Ne kam ajte memã kum,

“Kwãrĩk wãnh me axwe kôt ajaxwe kêt. Me axwe kôt ajaxwe kêt kam ba dja ba ibê abãm kumrêx. Ne kam arým ajo ikrakumrêx. Ajo ikra mykumrêx. Ajo ikra nikumrêx.”

Nãm ã Bẽnjadjwýr djwýnh me bakukãmãremã ane. Bẽnjadjwýr djwýnh 'ityxo kubê kumkati ta ne memã ja jarê.

7 ¹Ga, kute gwaj bamã mýjja mex jarênhja pumũ. Mrãmri ne gwaj bamã kabên pydjín arê. Kam dja gwaj on wãnh bajaxwe kunĩ kanga. Baje amidjwýnhbito kĩnh kadjy bajaxwe kunĩ gwaj on wãnh kanga. Bakabên punu kunĩkôt, badjãpênh jaxwe kunĩkôt ne gwaj tu Metĩndjwýnhbê amijo ajkê. Gwaj wãnh kunĩ kangan katàt Metĩndjwýnh kôt ar amijo baba. Gwaj kum bamexo amũ amikamên prĩne ta mexo bamex. Gwaj bamã umakôt ã kum bamexo batêmo ane.

Paur kute memã amikĩnh jarênh.

²Dja gar amã ar ijabê. Djã nã bãm ar ar ajõo ajkê? Djã nã bãm ar ar ajõo àpnu? Djã nã bãm ar ar ajõbê mýjja 'õo iprôt? Arkati. ³Djãm ar ije ar amã ajaxwe jarênhmã ne bar ar amã ja jarê? Kati. Arým bar ar amã,

—Gwaj baro’ã dja gwaj batĩn ne ar baba. Nãr kon ar atyk jabej gwaj baro’ã ty, ane. Nãm bãm ar ã imã ar ajabêo ane. ⁴Nã bãm tu amim ar amex markumrêx ne prĩne ar amã amikôt amijarê. Nã bãm ar akam ikĩnh ne memã ar akam ikĩnh jarênh kumex ne. Nãm te apýnh ikaprĩ djàri iwýr ban bõx ba ar amex djõ’ã akubyn ikĩnh ne amikĩnh ra:x ma.

⁵Nã bãm ar amrêbê pykabê Mateni’ýr tẽn ’ýr bõx. Nhyam kam apýnh ar ikaprĩ djàri mã ar iwýr ban bõx bar te ityk djã kêt prãmje. Me kum ar ikurê:n ari ar ijo ba bar arým itĩn prã:m.

⁶Nhyam be, me Batĩndjwýnh kute me kaprĩo kĩnh ba tãm ne arým akubyn ar ijo kĩnh ne. Arým Xitu ar akurũm bõxkam ne bar akubyn ikĩnh ne. ⁷Djãm bõxkambit ar ikĩnh? Kati. Kute ar imã ar ajarênh djõ’ã ne bar ajte ikĩnh. Nãm ar imã ar akam amikĩnh jarê. Nãm ar imã,

—Nãm me ar ajo ama: ne kaprĩre ne muwn mã memã kum, “Paur ne ba ar imã kĩnhkumrêx”, anhýro ba. Nãm ã Xitu ar imã ar ajarênh ane. Ba kam arým Xitu kĩnh djõ’ã badjwýr ar akam ikĩnhkumrêx.

⁸Amrêbê ar ije ar amã pi’òk no’òkkam ne ba amim ingyryk ne amiman ar ajã amim,

—Ý, watĩre. Mýkam ne ba arkum pi’òk no’òk ne arým arkum kaprĩ jadjã? ane. Djãm jakam ije amim anhýr rã’ã? Kati. Ije inhõ pi’òko ije ar

amã kaprĩ jadjàr ngrirebit. ⁹Jakam ne ba ikĩnh ne. Mỳkam? Djãm ar akaprĩkam? Kati. Gar akaprĩkam arỳm akubyn amima. Ba kam arỳm ikĩnh ne. Ar aje Metĩndjwỳnh kabẽn markôt gar arỳm akaprĩ. Akaprĩn arỳm akubyn amima. Ga, ar aje akubyn amimarkam ije ar ajo ibikẽn kêtja pumũ. Ije pi'ôkkam ar amã ikabẽn'ã no'ôko ije ar ajo ibikẽn kêtê.

¹⁰Me kute arỳm amikam Metĩndjwỳnh kabẽn mar ne kôt kaprĩkam ne me arỳm amiman wãnh axwemã iren Metĩndjwỳnh'ỳr amijo akêx. 'Ỳr amijo akêx nhym arỳm me utà. Djãm kute me utàrkam me amim ngryk ne kaprĩ? Arkati. Nhym be, me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêtjamã ne me kabẽn jarê nhym me arỳm amim ngryk ne amikam kaprĩ. Amikam kaprĩ kajgon wãnh axwemã irern kute Metĩndjwỳnh'ỳr amijo akêx kêt ne arỳm akuno. Me biknor tokry djàkam akuno.

¹¹Nhym be, amrêbê inhô pi'ôk ar awỳr bôx ja ne gar amim arẽn aman arỳm amima. Amiman arỳm amijo mex prãm ne amijo mex ngry'ã ar ano kator me:x ne arỳm abenbê ar ajaxwe kurê. Abenbê ar ajaxwe kurẽn arỳm ar amã ajaxwe pyma:. Ne kam ijo ama:n arỳm inêje mã memã akabẽn. Ne kam me'ô jaxwe jabe:j ne axwemã akatorkumrêx. Ar Metĩndjwỳnh kabẽn kôt akaprĩkumrêxja pumũ. Ne kam arỳm ar amexo amirĩtkumrêx. Ôbê ne ba ar amã apỳnh mỳjja kwỳ jarê. Gar arỳm jakam mỳjja kunĩkôt imã amimexo amirĩtkumrêx ba arỳm ar ama.

¹²Ba amrêbê ar amã pi'ôk no'ôk ne. Me'ô jaxwe ne ba kuman pi'ôkkam arỳm ar amã arê. Nãm ar ajo ajkê ba kuman pi'ôkkam arỳm ar amã arê gar arỳm ama. Djãm ar aje jabit marmã ne ba ar amã arê? Kati. Ar aje badjwỳ imarmã. Ba ar ajã ino tỳ:x. Tãm ne ar aje marmã ne ba ar amã arê. Mrãmri ne ba ar ajã ino tỳxkumrêx. Metĩndjwỳnh ta ne kute imar. ¹³Ar aje ar imar ne akubyn ar akĩnhkam bar badjwỳ ar adjô'ã akubyn ikĩnh.

Nhym Xitudjwỳ ar awỳr bôx ne bit umar punure. Gar kam akunĩ arỳm aêrbê o kĩnh nhym arỳm ar akam kĩnhkumrêx. Ne kam arỳm amrê tẽn iwỳr bôx ne imã ar ajã ajarê bar badjwỳ arỳm ô'ã ikĩhtire. ¹⁴Nã bãm Xitumã ar amextire jarê. Djãm kam ikabẽn kajgon arỳm kam ipijãm ne? Kati. Ije amrêbê ar amã ikabẽn kunĩ jarênhja ba ar akônkh kudji. Ije Xitumã ar amex jarênhdjwỳ ba ar amex kônkh kum arê. Nhym kam ta ar awỳr bôx ne arỳm ta ar amex pumũnhkumrêx.

¹⁵Ne kam ta ajte akubyn jakam bôx ne akubyn amijo tẽn ar ama:ro nhỹ. Nãm ar awỳr bôx gar akunĩ aje kabẽn maro akumex. Nã gãm ar atertet ne kum akabẽn mexbit jarê. Nãm akubyn amijo tẽn ar amaro nhỹn arỳm amybỳm kum ar ajabê:ê. ¹⁶Kam ne ba arỳm ate ikrãn amim ar amexbit man arỳm ar akam ikĩnhkumrêx.

Kute me ôdjàn'h'ã memã karô.

Kar 11.29; Rô 15.25; Kô k 16.1; Xim k 6.18

8 ¹Kam, akmere, àpnhĩre ar, ba ar amã pykabê Matenikam me arê. Ga, Matenikam apỳnh me kute amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio ba djari ne me ukaprĩkumrêxja pumũ. Djãm me ta ne me ukaprĩ? Kati.

Metĩndjwỳnh ta ne kum me kaprĩ ra:xi nhym me arỳm kuman arỳm ô'ã kum me kaprĩkumrẽx. ²Nãm me te amikam tokry ne kaprĩ kumex man arỳm apôkmã amikam kĩnh kati ma. Nãm me te ô mỳjja ngrire ne memã mỳjja nhõr prã:m. Nãm me tu ôdjãnhĩ:re ne memã mỳjja kumex ngã.

³Be, apỳnh me àpênh djã kôt ne me kute apỳnh pi'òk kaprĩ jamỳnh. Me kwỳ ô pi'òk kaprĩ rax nhym me kwỳ ô ngrire. Djãm Matenikam me ô pi'òk kaprĩ rax? Kati, me ô ngrire. Nãm te me ô pi'òk kaprĩ ngriren memã kumex ngã. Ba ne ba omũ. Me ta ne me memã kungã.

⁴Nã bãm bit akubyn memã nẽn memã kum,

—Kati. Ar anhõ pi'òk kaprĩ ngrire. Kôt dja gar memã ngrirebit ngã, ane. Nhym ar imã,

—Kati. Djeruxarẽkam Jeju nhõ me ja ne me ô mỳjja kêt ne kum prãm. Bar kam imã me kaprĩ. Ar ba dja bar memã kumex ngã, ane.

⁵Bar kam me kute memã pi'òk kaprĩ nhõrkam ama. Nhym kam me ta kumrẽx ar ijaêrbê Metĩndjwỳnhmã amingãn amim,

—Ba katãt Bẽnjadjwỳr djwỳnh kabẽn man kôt amijo iba mex, ane. Ne kam amim,

—Ba Paur kabẽn man kôt amijo iba mex, ane. Metĩndjwỳnh kabẽnkôt ne me ã ane. Ne kam me kadjy ar imã pi'òk kaprĩ ngã. ⁶Matenikam me ã ane bar kam Kôrituwãkam ar abaja'ã Xitumã karõ. Ta ne amrêbê ar awỳr bõx ne ar amã arê. Gar kam arỳm memã pi'òk kaprĩo atommo krax. Nhym kam jakam ar iwỳr bõx. Kam ne bar ar ajã Xitumã karõn kum,

—Dja ga Kôritukam memã arê gê me mrãmri ukaprĩkumrẽx ne pi'òk kaprĩo atomo tẽn inomã mênhkumrẽx, ane.

⁷Akmere àpnhĩre ar, gar arỳm amex ne arỳm tu amim Metĩndjwỳnh markumrẽxo aba. Ne aje kabẽn jarênh me:xkumrẽx. Ne aje kôt mỳjja kume:x mar. Ne mrãmri akabênkumrẽx ne amã ar ijabê:kumrẽx. ã amexo ane. Nhym be, dja gar mekam adjukaprĩdjwỳ ne me kadjy pi'òk kaprĩo atomkumrẽx.

⁸Djãm ar ba ne bar amirax pumũnh nhirãm ar amã,

—Ar iraxja man ar ikabên kôt memã o atomkumrẽx, anhỹro iba. Kati. Nã bãm ã ar amã anhỹr kêt. Matenikam me ja kumrẽx ne me memã o atomo tẽn inomã kumê. Ar gadjwỳ ar aje ar ikabên mar ne aje memã o atomo atẽn ne inomã mênhmã. Djãm mrãmri ne gar amã ar ijabêkumrẽx? Ar amã ar ijabêkam dja gar o atomkumrẽx.

⁹Bẽnjadjwỳr djwỳnhbê Jeju Kritu ta ne tu ukaprĩkumrẽx. Tãm ne gar arỳm aje mar. Nãm ô mỳjja kumex. Mỳjja kunĩ ne ô mỳjja. Nãm te ô mỳjja kunĩn arỳm ar akadjy ô mỳjja kêt. Gar kam arỳm mỳjja kumexo anhõ.

¹⁰Ba kam arỳm ja man ar amã arê. Be, amũ amex ja'ã ne gar akumrẽx aje memã pi'òk kaprĩ nhõr prãm ne arỳm o atommo krax ne. ¹¹Jakam dja gar o atomo tẽn inomã mênhkumrẽx. Djãm ar aje memã õr prãm ne o atommo krax ne katêri krã'yrkam mex got. Kati. Gar amã memã õr prãm

ne ajte o atomo tẽn inomã mênhkumrêx. Kambit arým mex. Ar aje apýnh adjâpênh pân̄h pi'ók kaprĩ jamýnh kôt dja gar memã ikjê rên memã o atom.

¹²Be, me kute memã ôr prãm̄kumrêxja ne Metĩndjwýnh kute me mar ne arým mekam kĩnh. Djãm me'ô nhõ mýjja kêt̄kam dja Metĩndjwýnh memã kum, “Memã angã”, ane? Kati. Me ô mýjja rax gêdja 'ã akren pi'ók kaprĩ rax ngã. Nhym be, me ô mýjja ngrire dja 'ã akren pi'ók kaprĩ ngriren kum kungã.

¹³Djãm ar aje memã ôr nhym me kum prãm̄ kêt gar ajte me pân̄h anhõ mýjja kêt̄mã ne ar amã prãm̄mã? Djãm ja kadjy ne ba ar amã arê? Kati. Gêdja ar anhõ mýjja nhym amũ me ô mýjja nhym kam ar ajô'ã kâtãm kêt. Gamẽ amũ me wãmẽ gêdja ar anhõ mýjjao aben pyræk. Ja kadjy ne ba ar amã ikabên. ¹⁴Jakam arým ar anhõ mýjja kumexkam ar aje memã kwý nhõr nhym memã prãm̄ kêt̄mã. Nhym kam ajmækam gar me pân̄h amã prãm̄ jabej nhym me ô mýjja kumex jabej. Ne kam arým amipân̄h ar amã mýjja ngã. Gar kam anhõ mýjjao aben pyræk. ¹⁵Me bakukãmãre kute djwýbê mýj ne jao atomo bakam ne me ã ane. Amrêbê: ne me'ã memã kum,

“Nãm me djwýo atom kumex nhym me mãn̄hikutã ne. Ne djwý'ã kâtãm kêt̄ne.

Nhym me jadjwý djwý ngrireo atom nhym me mãn̄hikutã ne. Ne me'ã 'ã kâtãm kêt̄ ne.”

Nãm me ã me bakukãmãremã ane nhym me arým 'ã pi'ók no'ók ne. Ga, me kunĩ ô djwý nhym me'ô'ã djwý'ã kâtãm kêt̄ja pumũ.

Kute me'ýr Xitu ar anor kadjy.

¹⁶Be, Metĩndjwýnh ne Xitumã amak bõ nhym kute ar amarkumrêx. Kute ba ije ar amar pyræk ne ã ar amaro ane. Ba kam Metĩndjwýnhmã amikĩnh jarẽ. ¹⁷Bar Xitumã ar ajã karõn kum,

—Dja ga memã arê gẽ me pi'ók kaprĩo atomo tẽn inomã mênhkumrêx, ane. Nhym ar imã,

—Be, mrãmri. Dja ba ã memã ane, ane. Ne kam ta kadjy ar awýr tẽn prãm̄kumrêx. Ne kam arým kute ar awýr pi'óko tẽn ne kute o bõxmã gar aje omũnhmã.

¹⁸Bar ar ajã Xitumã karõn kam kôt ije gwaj bakamyja 'ôdjwý janormã. Gwaj bakamy jamẽ Xitu ar ar awýr tẽmmã. Ar ikamy ja ne àpên̄h mexkumrêx. Kute Kritu'ã ujarên̄h ny jarên̄hkam àpên̄h mexkumrêx. Me kute amim Jeju mar kunĩ apýnh kôt ar aben pydjio ba djàri kunĩ ne me abenmã mex jarẽ. ¹⁹Me kute Jeju mar ta ne me amijo utàn ar imã,

—Gwaj bakamy ja dja ar ikabên kôt ar akôt pi'ók kaprĩo tẽn memã kungã, ane. Gwaj bakamy ja ne bar kuman kumrêx Xitu kôt ar awýr ano. Dja ar bõx gar me kadjy pi'ók kaprĩo atom inomã mênhkumrêx. Ar badjwý dja bar ã ar awýr tẽn bõx gar ar imã pi'ók kaprĩ ngã bar Xitumẽ ro'ã arým Djeruxarê'ýr o tẽ. 'Ýr o tẽn o bõx ne iro'ã memã kungã. Me ar ikôt Metĩndjwýnh raxmã kator kadjy dja bar ã o ane. Ar aje memã ôr prãm̄ nhym me kute jadjwý mar kadjy dja bar ã o ane.

²⁰Godja bar memã pi'ók kaprĩ kumexo tẽn memã kungã. Nhym kam me ar ikôt gwaj bakamy tẽnja pumũn ar ijã ar idjãkĩnhĩ nhôr kêt. ²¹Dja bar iro'ã katåt memã o tẽn o bõx. Metĩndjwỳnh dja katåt ar ije amijo ibakôt ar ipumũ. Nhym pykakam me ar badjwỳ dja me katåt ar ije amijo ibakôt ar ipumũ.

²²Kam gwaj bakamy ja Xitu kôt ar awỳr tẽnma. Dja bar kam gwaj bakamy 'odjwỳ jano nhym arkôt tẽ. Gwaj bakamy jadjwỳ ne mexkumrẽx. Metĩndjwỳnhmã àpẽn kunikôt gwaj bakamy ja mrãmri kum ukanga kêtumrẽx ne kum àpẽnhkumrẽx bar arỳm amim omũ. Nhym tu amim ar amarkumrẽx. Kam ne ar akadjy àpẽn prãmkmumrẽx. Gwaj bakamy jadjwỳ dja arkôt ar awỳr tẽn.

²³Nhym Xitudjwỳ. Be, tãmjamẽ ne bar iro'ã apẽ. Ne kam arỳm ar iro'ã ar akam idjapẽnma. Nhym gwaj bakamy ar jadjwỳ, apỳnh me kute amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio ba djãri ne me ar ano. Nhym kam ar arỳm me kabẽn kôt ar awỳr tẽnma. Kute memã Kritu raxo amirĩt kadjy ar awỳr tẽnma.

²⁴Kam dja gar pi'ók kaprĩo atomo tẽn inomã mẽnhkumrẽx. Nhym ar arỳm o ar amarkumrẽx. Ar amã ar abẽja markumrẽx. Nã bãm ar mã memã ar ajarẽnho iba. Ar akam ar ikĩnh jarẽnho iba. Dja gar pi'ók kaprĩo atomo tẽn inomã mẽnhkumrẽx gẽ ar pi'ók kaprĩ pumũnhkumrẽx. Kam dja ar abenmã kum,

—Mrãmri Paur kabẽnkumrẽx, ane. Kam gẽdja ar akubyn õ pykakam bõx. Bõx ne apỳnh me kute amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio ba djãri memã ar ajarẽnho ba. Ne memã kum,

—Mrãmri ne me õdjãnhkumrẽx. Nãm me arỳm pi'ók kaprĩo atom. Djeruxarẽkam me kute Jeju marja kadjy ne me arỳm pi'ók kaprĩo atomkumrẽx, ane. Dja ar ã ar ajarẽnho ane.

9 ¹⁻²Djãm ar aje amijã pi'ók kaprĩ nẽmã ne ba ajte ar amã arẽ? Kati. Ar aje pi'ók kaprĩo atommã ne ba ar amã arẽ. Ar ga ne gar aje Jeju nhõ me jamã o atom prãmkmumrẽx. Arỳm ba ar apumũn Matenikam me jamã ar ajarẽnho iba. Nã bãm memã kum,

—Onĩj, pykabẽ Akajakam krĩraxbẽ Kôritukam me ja ne me arỳm kute memã õr prãmkmumrẽx. Amũ amex ja'ã me kute memã õr prãmkmumrẽx. Nã bãm ã ar ajã memã anhỹro iba nhym kam me ar akudjwa kute memã õ pi'ók kaprĩ nhôr prãmkmumrẽx.

³Kam, ar aje pi'ók kaprĩo atomo atẽn ne inomã mẽnkh kadjy ije ar awỳr gwaj bakamy ar anormã. Ar ga ne gar imã,

—Dja bar o atomo tẽn inomã mẽnhkumrẽx, ane. Kam dja gar o atomo tẽn inomã mẽnhkumrẽx nhym kam ikabẽn dja kajgo kêt, Matenikam me jamã ikabẽn ja dja kajgo kêt. Nok ba ren ikabẽn kajgo. Ije memã kum,

—Kôritukam me ja kute õr prã:m, anhỹrkam gar ren katẽri pi'ók kaprĩo atom krãta ba ren arỳm ikabẽn kajgo.

⁴Dja ba ar awỳr tẽn nhym Matenikam ar ja'õ ikôt ar awỳr tẽn ne ar awỳr bõx jabej. Kam bar ren ar awỳr bõx ga ren ar arỳm pi'ók kaprĩ katẽri o atom krãta nhym ren Matenikam ar jamẽ ba ren ar ar apumũn ren arỳm ar akam ren ar ipijãm ne. Ga ren ar gadjwỳ kam apijãm ne. Ba ren ar amim,

—Nã bãm ar bit tỳx'ã me kamnhĩxkumrêx nhym meo môn tu krãta.
Bar kam arỳm ipijàm, ane.

⁵Gwaj bapijàm karõ ne bar abenmã kum,

—Gwaj amikukãm bakamy ar ano, ane. Ne kam arkum,

—Dja gar me'ỳr atêmkumrêx ne me'ỳr bôx nhym kam me arỳm ar ikukãm pi'ôk kaprĩo atomo tẽn inomã mênhkumrêx. Nã bãm ar ã arkum ane. Dja ar ikabên ja man ar awỳr bôx ne ar amã arê. Arỳm ne ba amrêbê ar amã arê. Ar aje o atomo atêm ne inomã mênhmã ba ar amã arê. Djãm me kute pi'ôk kaprĩ'a ngryk ne amim,

—Je tô, mỳkam ne me ibê pi'ôk kaprĩ jamỳnho ba, anhỹrkam mex? Kati. Kam mex kêtumrêx. Dja gar o atomo tẽn inomã mênhkumrêx bar arỳm ar awỳr bôx gar arỳm anhôdjànħ ne akĩnhkumrêx. Ne kam arỳm me kadjy ar imã angã. Kam dja bar arỳm Djeruxarêmã o tẽn o bôx ne arỳm memã kungã.

Me kĩnh ne kute memã mỳjja nhôr raxmã.

Kô k 16.2; Xim k 6.18; Idja 13.16

⁶Ba ar amã arê gar ama. Godja me 'y ngrêre ne kren kam djwỳ ngrêre ne o atom. Nàr, godja me 'y kumex ne kren kam djwỳ kumex ne o atom. Tãm dja gar anhô pi'ôk kaprĩ'ã ama. ⁷Djã gãm ar abenã ar anhô pi'ôk kaprĩ jakre kumrêx ne amim,

—Be, kôt dja ba memã amikutã kwỳ ngã, anen kam memã angã. Kwãrĩk wãnh 'ã maje amim,

—Dja ba memã kwỳ ngã nhym ibê kêt ba ajmã nê, anhỹr kêt. Nàr, kwãrĩk wãnh 'ã maje amim,

—Gê me imã 'ã ãpnênħ tỳxmã ba kam memã kwỳ ngã, anhỹr kêt. Mỳkam? Bir, dja me ôdjànħ ne kĩnh ne memã mỳjja ngã nhym Metĩndjwỳnh arỳm kum me kĩnhkumrêx. Tãm dja gar ama.

⁸Djãm Metĩndjwỳnh ôdjỳ got ar abê mỳjja 'ô nêma? Kati. Dja ar amã mỳjja kunĩ ngã. Djãm kute ar amã mỳjja ngrêre nhôrmã? Kati. Mỳjja kumex dja tu ar amã kungã gar arỳm akĩnhkumrêx. Ar gadjwỳ dja gar akati kunĩkôt mekam adjukaprĩkumrêx. ⁹Ikabênja kôt ne me amrêbê: memã arên memã kum,

“Arỳm ne amikutã me ô mỳjja kêtma ô mỳjja ngrã. Nãm katàt amijo bakumrêx rã'ã: rã'ã ne.”

Nãm me amrêbê ã me bakukãmãremã ane nhym me arỳm 'ã pi'ôk no'ôk ne.

¹⁰Ga, me kute pur kreo môrja pumũ. Metĩndjwỳnh ne me kute kre kadjy kute memã 'y nhôr. Ne kam kute memã djwỳ nhôr. Me ô kwỳ krên djà'ã kute memã ôr. Mỳj'ã ne ba ar amã ja jarê. Bir, ar aje memã mỳjja nhôr'ã ne ba ar amã ja jarê. Metĩndjwỳnh ta dja ar apumũ. Dja gar me ô mỳjja kêtma amikutã anhô mỳjja kwỳ ngã nhym arỳm ar apumũn ar amã mỳjja kumex ngã. Ar aje memã mỳjja nhôr jakrenħ mex ne ar amã kungã. Ga, me kute mỳjja 'y kumex ne kren arỳm ô djwỳ kumex ne kute o atomja pumũ. Ar

gadjwý dja gar memã mýjja kumex ngã. NhyM Metĩndjwýnh arým pãnh ar amã mýjja kumex ngã gar arým katàt ar amijo aban kum amexkumrêx ne.

¹¹Ar anhôdjãnhkam mýj dja Metĩndjwýnh ar amã nê? Bir, dja mã ar amã mýjja kumex ngã gar mã amikutã memã anhô mýjja kwý ngã. Anhôdjãnh ne mã memã angã. Dja gar ar imã amikutã ar anhô pi'ók kaprĩ kwý ngã bar kubyn arým memã ar anhô pi'ók kaprĩ tẽn memã kungã. Dja me ar anhô pi'ók kaprĩ byn arým Metĩndjwýnhmã amikĩnh jarê. Gwaj badjô'ã kum amikĩnh jarê.

¹²Dja gar Jeju nhô me jamã angã nhyM me arým o amikĩnh. Djãm me o amikĩnhbit? Kati. Dja me kĩnh ne ar adjô'ã Metĩndjwýnhmã amikĩnh jarêho kumex. ¹³Ne kam ar amarkumrêx ne arým Metĩndjwýnhmã kum,

—Mrãmri ne me kute Kritu'ã ujarênh ny markumrêx ne arým akabên kôt ôdjãnh tire. Ôdjãnh tire ne arým amikutã ar imã ô mýjja kwý ngã arým amũ me kum prãm kunĩmã kwý ngã. Bar kam arým amã amextire jarê, ane. Ar aje memã pi'ók kaprĩ nhôrkam dja me ã Metĩndjwýnhmã ane.

¹⁴Ar aje memã pi'ók kaprĩ nhôrkam dja me kum ar ajabên arým ar akadjy Metĩndjwýnhmã kabên ne kum,

—E kum, Djũnwã, me kĩnh djã rax ne ga memã angã nhyM me arým adjô'ã ar imã pi'ók kaprĩ jano. Bar kam amã amextire jarê, ane. Dja me ã Metĩndjwýnhmã ajã ane. ¹⁵Mýj kĩnh djãja ne Metĩndjwýnh memã kungã? Bir, Kraja ne arým memã kungã. Nãm gwaj bakunĩmã kungã. Kra ra:xi. Mýj me'ô ne kute prĩne 'ã ujarênh mex kadjy 'ýr bôx. Arkati. Kra ra:x ne gwaj bamã kungã gwaj kam kum amikĩnh jarê.

Mrãmri ne Kritu kute Paur janorkumrêx.

10 ¹Ga, Kritu kabôt kati ne kute memã prĩ mex ne ar meo baja pumũ. Ja ne ba kuman arým ar amã ikabên mex jarê. Ar gadjwý dja gar Kritu man badjwý ikabên ma. Ba ibê Paur ikabên ma. Wãkam me'ô ar memã kum,

—Paur ne amybým kute tỳx pyrãk ne me ýtãri 'ýr bôxkam kum me uma; ane. Djãm mrãmri me kabên? Kati. ²Dja gar on ikabên ma. Got ba ren ar awýr bôx ne tu ar amã ibên tỳ:x ne. Nã bãm anhýr djwýnh rãm amim,

—Dja ba wãkam bôx ne ar kwýmã ibên tỳx jabej, ane. Ar akwý aje amim,

—Paur ne amidjwýnh bito kĩnh ne axwe ar ba, anhýro abakam ba ibôx ne ije ar akwýmã ibên tỳx karô ne ba ar amã,

—Dja gar on ikabên ma, ane. ³⁻⁵Ga, me kurê djwýnh me'ýr bôxja pumũ. Me'ýr bôx nhyM me arým àbêr djã jamýn o me'ýr prôt ne arým aminêje me aê. Pykakam ne me ã aminêje meo ane. Djã ne bãm ar ã me kudjwa ane. Kati. Nã bãm ar ije pykakam me àbêr djã jamýnh kêt. Metĩndjwýnh ne tỳ:x. Bar tỳxo itỳx ne me nêje ikabêno me ity nhyM me arým anhikrê.

Ga, me kurê djwýnh kwý kute aminêje kikre tỳ:x nhípêxja pumũ. NhyM be, me tỳxo me ja jakre ne me arým me'ã kikre kate. Ne kam arým pardja'ã me pa 'amýn meo ban meo bôx nhyM kam me arým memã àpênh ar ba.

Me kwỳ jadjwỳ ne me kute me bakurê djwỳnh pyrāk. Me 'êxnhĩ. Metĩndjwỳnh ne kute gwaj bamã amijã ujarênh pydji baje mar pydjimã nhym me arỳm 'êx ne ta amijo Metĩndjwỳnh mar mex ne arĩk kupa'ã memã 'ã ujarênh punu. Nhym kam me arỳm me ma:ro ba. Nhym me Metĩndjwỳnh kupa'ã apỳnh mỳjja rũnh jarêh mebê Metĩndjwỳnh kabênkumrêx kurêh arỳm me noo akno. Nãm me memã 'êx ba. Me kabêh 'êxnhĩ ne kute mrãmri ne me ô kikre tỳx pyrāk. Bar kam ikabêno me ity nhym me arỳm ar imã rerekre. Ar imã rerekre nhym me arỳm katât Kritu'ã ujarênh man katât kabêh kôt ar amijo ba. Kam ar ije mrãmri ne me kute me pardja'ã me pa 'amỳnh ne me meo ban meo bôx pyrāk nhym me arỳm Kritu kôt amijo ba.

⁶Ar gadjwỳ dja gar prĩne Kritu kabêh kôt amijo aba mex ba arỳm bôx. Bôx nhym ar ajô ate aje ar amijo aba prãm rã'ã ba arỳm ar amã ibêh tỳx gar arỳm pãnh atokry.

⁷Ar akwỳ ne gar abenmã,

—Djã ne Kritu Paur jano? Kati, anhỹro aba. Ba ar amã arê gar ama. Djãm gwaj baje me krākàbit pumũnh ne kam arỳm amim, “Tãmwã ne mex”, ane nãr, “Tãmwã ne mex kêt”, ane. Djãm gwaj baje me krākàbit pumũho ne arỳm prĩne me mar mex? Kati. Djãm mrãmri Kritu ar ajo bakumrêx gar arỳm ama. Aje mrãmri markumrêx jabej ar badjwỳ ar ima. Djãm Kritu kute ar ijo ba kêt got? Ar badjwỳ mrãmri Kritu kute ar ijo bakumrêx. Gwaj ba ne Kritu kute gwaj bajo bakumrêx. Gwaj baje aben pyrāk. Tãm dja gar ama.

⁸Ba ren ar amã ar irax jarênh kumex. Djã ne ba ren kam amikam ipijãm? Kati. Mrãmri ne Bênjadjwỳr djwỳnh ar ba ar ijã irax mênhkumrêx. Ar akadjy ar ijã ar irax mênhkumrêx. Djãm ar ije ar amã ibêh tỳx kadjy ne ar ijã rax mē? Kati. Bar Kritu'ã ar amã ajarê gar mar mexo amũ amikamên mar rax. Ja kadjy ne Bênjadjwỳr djwỳnh ar ijã rax mē.

⁹Ba ren ajte ar amã amirax jarênh kumex. Nhym be, kati. Me kute ar amã,

—Paur ne ar amã pi'ôk no'ôko kute ar ajaêr prãm, anhỹr. Djãm mrãmri? Kati. Ije ar ajaêr prãm kêt. ¹⁰Me kwỳ ta ne me arĩk ijã kabêh ne ar amã,

—Paur ne pi'ôkkambit we kabênkumrêx ne tỳ:x. Djãm mrãmri ne tỳxkumrêx? Kati. Dja ta anhỹtãri ar awỳr bôx ne arỳm rerekren kabêh punure gar amã kabêh kĩnh kêt, ane. Nãm me kwỳ ã ijã ar amã ane.

¹¹Gora gê wãkam me'ô ar ajte ikabêh ma. Amybỳm ar ikabêh kajgo kêt. Pi'ôkkam ar amã ar ikabênkumrêx. Dja ba wãkam ar awỳr bôx ne wãkamdjwỳ itỳxkumrêx. Ar ije pi'ôk no'ôkkam 'itỳx kôt itỳxkumrêx.

¹²Me kwỳ ta ne me amiraxo àmra ba. Me kum me kĩnhmã ne me ta amijo àmra ba. Djãm ar ije amijo me urāk? Kati. Djãm ar ije me'ã amijakreo iba? Kati. Nhym be, me ta ne me amirax jabej abenã amijakreo ban amim,

—Irax kute tãmwã rax pyrāk, anhỹro ba. Nãr,

—Ba ne ba iraxo tãmwã jakre, anhỹro ba. Djãm kam me krã mex? Kati. Me krã punu.

¹³Nhym be, kati. Metĩndjwỳnh ne ar imã idjãpênh djà'ã karõ bar Kritu'ã memã idjujarênh ar iba. Djã ne bar kam amijo me'õ nhõ àpênh djà pytàn 'ã ar amijo amra? Kati. Metĩndjwỳnh ta ne ar imã ar idjãpênh djà'ã karõ. Kabên kôt ne bar memã Kritu jarên 'ỳr meo akêxo iba. Kute ar imã ar idjãpênh djà jakre kôt ne bar idjãpênh tẽ:n kam arỳm ar gadjwỳ ar awỳr bõx ne arỳm ar amã arê. Ar ba ne bar ar amã Kritu jarên arỳm ar gadjwỳ 'ỳr ar ajo akêx ne. Ar ije Kritu'ỳr ar ajo akêxkam ne bar iraxja.

¹⁴Bar ren ar awỳr ibõx kêt ne ren arĩk ar amã amijarênh kajgo. Nhym be, kati. Arỳm ne bar ar gadjwỳ ar awỳr bõx ne ije kàj bê ar amã Kritu'ã ujarênh ny jarênhkumrêx. Kam ne bar ar akadjy irax.

¹⁵Pyka 'odjwỳkam dja me'õ Metĩndjwỳnhmã apên arỳm Kritu'ỳr meo akêx. Djã ne bar kam me kwỳ kudjwa õ pykakam õ me ja'ỳr bõx ne õ àpênh djà'ã amimên arĩk memã kum,

—Ba ne ba Kritu'ỳr ar ajo akêx ne. Kam ne ba ar akadjy irax, anhỹro iba? Kati. Ar ije ã memã anhỹr prãm kêt. Adjỹm. Dja ba ajte akubyn ar awỳr bõx ne ajte ar amã Kritu kabên jarê. Gar kam arỳm amim Kritu mar mexo amũ amikamênh tẽ:n arỳm mar mexkumrêx. Nhym kam ar abu'ã me krãptĩ arỳm ar adjô'a ajte 'ỳr amijo akêx ne.

¹⁶Dja gar ajte ar ikôt o kangõ bar ajte amũ ar anhijukri me jamã arênh tẽ. Amũ memã Kritu'ã ujarênh ny jarênh tẽ. Ja ne bar kam ama. Djãm ar ije me kwỳ kudjwa me'õ djãpênh djà'ã amimên ne arĩk me àpênh proo idjãmra prãm? Kati.

¹⁷Amrêbê: me kute me bakukãmãremã arênh kôt bar amijo iba. Nãm me memã kum,

“Djãm amijo adjãmra prãm? Kwãrĩk wãnh amijo adjãmra kêt.

Dja ga Bẽnjadjwỳr djwỳnh amra.”

Nãm me ã memã ane bar kabên man kôt ar amijo iban amijo idjãmra kêt ne Bẽnjadjwỳr djwỳnh amra. ¹⁸Djãm me'õ ta kute amijo rax ne kute memã amijarênhkam Metĩndjwỳnh kute 'ã memã kum, “Ã. Mrãmri ne raxkumrêx”, anhỹr? Kati. Metĩndjwỳnh ta kute me'õ'ã rax mênhkambit kute 'ã memã kum, “Mrãmri ne raxkumrêx”, anhỹr.

Me 'êx ne ta kute amijo Jeju kute anor pyrãk.

Mat 7.15; Rô 16.17; Kor 2.8; A Ped 2.1

11 ¹Ba ije ar amã amijarênhkam kute ibên kati pyrãk. Ar arek nhỹn ikabên ma. Nã, dja gar arek ikabên maro nhỹ. ²Nã bãm ar ajã ino tỳ:x kute Metĩndjwỳnh õ me ja'ã no tỳxja pyrãk. Dja gar katàt Kritu kôtbit amijo aban ajaxwe kêt. Kwãrĩk wãnh me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêt kukràdjãjakôt amijo aba kêt. Mekôt ar aje amijo aba kêt kadjy ne ba ar ajã ino tỳx ne.

Ga, me bãm, me nã kra ni'ã no tỳxja pumũ. Me my kute Ar kubê kupênh kêt kadjy kra'ã no tỳxja pumũ. Nhym kam arỳm abatàn nhym mjên pydji 'ỳr mörkumrêx nhym krô'ã mjên kêtumrêx.

Badjwỳ. Ba arỳm Kritumã ar ajarên kum,

—Kôritukam ar ja dja ar katàt akôtbít amijo ban me kum akĩnh kêt kukràdjàja kôt amijo ba kêt. Nã bãm ã kum ar ajarênho anen arỳm ar ajã ino tỳx ne. Dja gar katàt Kritu kôtbít amijo aban ajaxwe kêt. Kwãrĩk wãnh me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêtja kôt amijo aba kêt. Mekôt amijo aba kêt kadjy ba ar ajã ino tỳx ne.

³Me kute ar anoo biknor karõ ne ba ar akam axwe idjumar. Ar aje katàt Kritu pydji kôt amijo aban ajaxwe kêtma. Godja me arĩk kupa'ã ar amã mỳjja kwỳ jarẽ gar aman arỳm Kritu kupa'ã amijo aban ajaxwe. Nãm ã kangã no tỳ:xkam kute me bakwatynh Ewamã 'êx ne noo biknoro ane. Me kute ar gadjwỳ ar anoo biknor karõ ne ba ar akam axwe idjumar.

⁴Godja me ar awỳr bôx ne ije ar amã Jeju'ã ujarênh ny jarênh kupa'ã ar amã atemã Jeju 'ôdjwỳ'ã ujarênh jabej. Djã nã gãm ar me kanga? Kati. Nã gãm ar tu amã me kĩnh ne arek me kabên maro akrĩ. Djã nã gãm ar me kôt Metĩndjwỳnh Karõ maro aba? Kati. Atemã me karõ punu ne gar me kôt maro aba. Djãm Kritu'ã ujarênh ny ne gar amim maro aba? Kati. Atemã mỳjja punu'ã ujarênh ny ne gar maro aba. Nãm me ar amã kupa'ã arẽ gar amã me kĩnh ne arek me kabên maro akrĩ.

⁵Me kwỳ ta amijo 'êx ne ar amã,

—Kritu ne ijano ba ar amã arênho iba, ane. Ta ne ar amijo raxo ba. Djãm mrãmri ne we ar ja ikurãm rax? Kati. ⁶Nãm me ijã,

—Paur ne kabên tô, anhyro ba. Kwãrĩk wãnh rã'ã. Ikabên tô. Djã ne ba Kritu'ã ajarên ikabên tô? Kati. Ar ga ne gar prĩne katàt 'ã idjujarênhja ma, ikabên amirĩtkumrêxja ma.

⁷Nã bãm ar amã ujarênh ny jarên pãnh ije amim ar abê pi'òk kaprĩ jamỳnh kêt. Djãm kam ne gar arỳm ijo kajgo? Ije amim ar abê pi'òk kaprĩ jamỳnh kêt kam ne ije amijo me kajgo pyrãk. Mỳkam ne ba ã amijo ane? Bir, ije ar ajo raxmã ne ba ije amijo me kajgo pyrãk. Djãm kam ne gar amim,

—Paur kajgon axwe, ane. Kwãrĩk wãnh gar amim anhyr kêt.

⁸Djãm ba ne ba ar amã amijo a'uw? Kati. Amũ me ja ne ba me ku'uw, ne apỳnh me õ pykakam mrãn bôx ne me kute amim Jeju mar ne kôt ar aben pydjio ba djari me ku'uwn memã kum,

—Ar ikôt o kangõ ba Kôritukam memã arẽ. Nã bãm ã memã ane nhym me arỳm imã pi'òk kaprĩ ngã ba amỳ. Ne kam ar akam bôx ne ar amã Kritu kabên jarẽ. Ne kam ba inhõ mỳjjao pãnh ne. Amũ me'õ nhõ pi'òk kaprĩ inhõ mỳjjao pãnh. Ije ar amã idjà'wỳr kêt kadjy ne ba inhõ mỳjjao pãnh ne ar akam idjàpênh ar iba. Ar amã arênho iba.

⁹Ne kam ar akam ar iba nhym kam prãm iwỳr bôx. Djã nã bãm ar ajõ 'uw? Kati. Mateni kurũm gwaj bakamy ar bôx. Ne kam ar ta arỳm ijo djuw mex. Inhõ mỳjja ibê kêt nhym ar arỳm imã kunĩ ngã. Ar akam idjàpênh kunĩkôt ije pãnh ar abê pi'òk kaprĩ jamỳnh kêt. Dja ba rã'ãn ar abê amỳnh kêt kumrêx ne.

¹⁰Mrãmri ne Kritu kabên katàtkumrêx. Badjwỳ kôt katàt ar amã ikabên jarênhkumrêx. Pykabê Akajakam ar abê Kôritu ar, ije idjàpênh pãnh ar abê pi'òk kaprĩ jamỳnh kêt. Ije amỳnh kêt'ã dja ba ar amã amijarênho

iba rã'ã. Dja gar ajõ ije amijarênh jabê adjàptàr kêtikumrêx. ¹¹Ije idjàpênh pãnh ar abê pi'ók kaprĩ jamýnh prãm kêt. Ja'ã ne ba ije ar amã amijarênh prãm ne arým ar amã amijarê. Mýkam? Djãm imã ar ajabê kêtam? Kati. Imã ar ajabêkam ne ba arým ar amã amijã ajarê. Metíndjwýnh kute imar.

¹²Ne ba ren ar abê pi'ók kaprĩ jamý nhym ren me'ò ikãxã ar amã,
—Be, djãm ar bajbit ne bar ar abê pi'ók kaprĩ jamý? Ga, Paurdjwý kute ar abê pi'ók kaprĩ jamýnh ar o bawã pumũ. Ar ije aben pyrãkja pumũ, ane. Ar kute ijã, “Ar ije aben pyrãk”, anhýr karõ dja ba irã'an idjàpênh pãnh ar abê pi'ók kaprĩ jamýnh kêt rã'ã ne.

¹³Djãm mrãmri ne bar ije aben pyrãk? Djãm mrãmri ne Kritu ar ano kute mrãmri kute ijanorja pyrãk nhym ar 'ã ujarênh ar ba? Arkati. Nãm ar ar anoo biknoro ba. Nãm ar ta memã 'êx ne memã,

—Kritu ne ijano ba 'ã idjujarênh ar iba, ane. ¹⁴Djã ne ba amim,

—E kum, mýkam ne ar me noo biknoro ba, ane? Kati.

Ga, me axwe nhõ bẽnjadjwýrbê Xatanajdjwý kute me noo biknorja pumũ. Nãm amijo Metíndjwýnh kadjy mrãnh djwýnh pyrãk ne me noo biknoro ba. ¹⁵Kam õ àpênhdjwý ar õ bẽnjadjwýrbê Xatanaj kudjwa memã 'êx ne amijo Metíndjwýnh nhõ àpênh pyrãk. Ar ta arĩk ar amã,

—Dja gar ikabên man kam mrãmri katàt ar amijo abakumrêx, anhýro ba. Kam ar kute aminhinomã amimênhkam dja Metíndjwýnh ar 'êxnhĩ kôt arkum o pãnh katàt nhym ar arým me biknor tokry djãkam akuno.

Apýnh amikaprĩ djãri Paur kute 'ã amijarênh.

¹⁶Ba ajte ar amã arê gar ama. Kwãrĩk wãnh amim,

—Paur ne amimex jarênh ba. Ga, bẽn katikumrêxja pumũ, anhýr kêt. Nàr gar aje ijã amim anhýr jabej arek nhýn ikabên ma. Ba ajte ar amã amimex jarê gar ama.

¹⁷Ije ar amã amimex jarênh ja ne kute Bẽnjadjwýr djwýnh kabên pyrãk kêt. Ne kute ar amã ibên kati pyrãk ne ar amã amijarê. ¹⁸Me krãptĩ ne ar amã amijo àmra prã:m. Me kute amidjwýnhbito kĩnh kadjy amijo àmra prã:m. Ba ne ba bir amimex kôt ar amã amijarênh amirĩtkumrêx gar badjwý ima.

¹⁹Me kwý ne me mrãmri bẽn katikumrêx. Nãm me ar awýr bõx ne ar amã amijarê gar arek me kabên maro akrĩ. We ar akrã mex ne kam arek me bẽn kati maro akrĩ. ²⁰Dja me'ò bẽn kati ar akwý apa 'amýn amiwýr ar ajo akêx gar arým kôt ar amijo aba. Ne kam ate akrãn arek me'õja kabên maro akrĩ. Dja me'ò bẽn katikôt ar akwý anoo aknon ar abê mýjjao prõt, gar kam ate akrãn arek me'õja kabên maro akrĩ. Me'ò ta dja ar akam amijo ra:x nàr ar akwý nobê tak ne. Gar kam ate akrãn arek kabên maro akrĩ.

²¹Ba ren badjwý ar amã ibên tỳx gar ren ikabên ma. Nhym be, kati. Ba ne ba ar amã ibên tỳx kêt. Ba akrãnmã ar akam ar iba gar kam arým amim, “Paur rerekre ne kajgo”, anhýro aba. Nhym be, kati. Irerekre ne ikajgo kêt.

Me ta ne me amijã, “Jezu ne ijano ba bôx”, anhÿro ba. Me amijo amra:n arĩk ar amã, “Ba ne ba iraxkumrêx.” Nãm me ã ar amã anhÿr ar o ba. Ba badjwÿ jakam ar amã amimex jarê gar ama. Nã bãm ije ibên kati pyrãk ne ar amã amirax jarê gar ama.

²²Djãm ar wãbêbit ne ebraga. Badjwÿ. Djãm ar wãbêbit ne idjaer. Badjwÿ ibê idjaer. Djãm ar wãbêbit ne Abraão tãmdjwÿ. Badjwÿ ibê Abraão tãmdjwÿ. ²³Djãm ar wãbêbit ne Kritu nhô àpênh. Badjwÿ ibê Kritu nhô àpênhkumrêx ne o ar akrenh mex. Nã bãm ije ar amã ibên kati pyrãk ne ar amã amirax jarê. Nã bãm kum idjàpênh tÿxo ar akrenh mex ne.

Me kute mry kà punuo ikaprêprêk kume:xi. Ba te ije itak'ã akremã. Ne kute ajte ibê ijê krãptĩ ar akrenh mex ne.

Ne ajte bit kute ibĩnmã ijo baja krãptĩ: ba ityk pyma ar iba. Ga, ibê Kritu nhô àpênhkumrêxja pumũ.

²⁴Kamã ne apÿnh mebê idjaer djari ajte mry kà punuo ikaprêprêk kumex. Nãm me ikaprêprêk nhym kam me ajte ikaprêprêk nhym kam me ajte ikaprêprêk nhym kam me ajte ikaprêprêk nhym kam me ajte ikaprêprêk. Me kute ikaprêprêk kunĩkôt ne me kute mrykà punuo itak'ã akre krãptĩ: kute 39 pyrãk.

²⁵Nhym kam me ajte kôo ititik ne. Nhym kam me ajte kôo ititik ne. Nhym kam me ajte kôo ititik ne.

Nhym kam me ajte kute ibĩnmã kênô ititi:k ne. Ga, ibê Kritu nhô àpênhkumrêxja pumũ.

Ba kàkamdjwÿ, kà rũnhkam ngô raxbê pyka kêtka mba nhym ijã kà ja wadjà. Ne ajte ijã ja wadjà. Ne ajte ijã ja wadjà.

Ba ajte ngô raxkam wadjà ne pĩ'ã wajê:t ne ar iba:. Nhym ijã akamàt ne akati ba wabi.

²⁶Nã bãm ar imrãnh kume:x ne.

Nhym kam ajte apÿnh ngô rũnh djàrikam idjàr pyma: ne.

Nhym apÿnh me àkĩnhĩ kute ijaêrbê ijo tÿm ne ijo bikênh pyma:.

Nhym apÿnh mebê idjaerdjwÿ kute ijo bikênh pyma:.

Nhym me bajtemdjwÿ kute ijo bikênh pyma:.

Apÿnh krĩrax djàrikam ar iba ne apÿnh kapôt kukrit djàrikam ar iba ne ngô raxbê pyka kêtka mba ar iba. Ja kunĩkôt ne mÿjja kute ijo bikênh pyma: ne.

Nhym me 'êx ne kute amijo Jezu mardjwÿ kute ijo bikênh pyma:. Ga, ibê Kritu nhô àpênhkumrêxja pumũ.

²⁷Nã bãm idjàpênh pytĩdjwÿo iku'ên o amidjôm me:x ne.

Ne ajte inhôt kêt krãptĩ:.

Prãmmê kôrkam ne ba ajte ar iba.

Ije ajte amijajbur kumex.

Ajte imã kryn ikà kêt ne ar iba.

²⁸Ikà krākà'ã mÿjja ne ja.

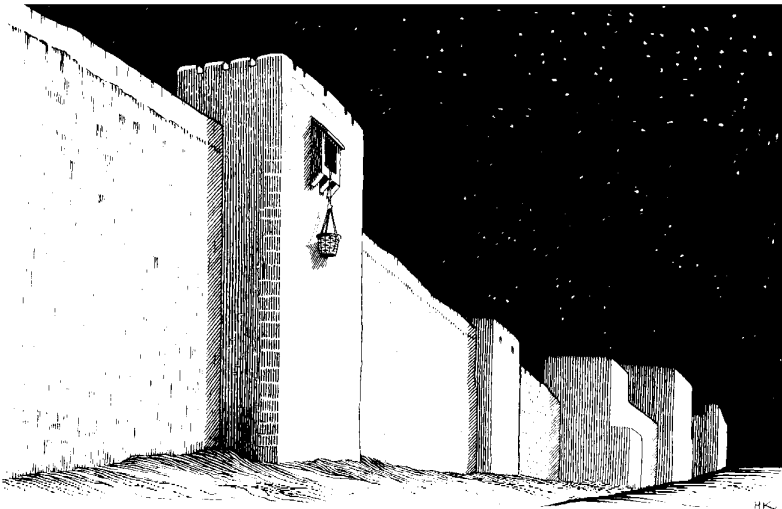
Ba kam me kute amim Jeju marja ma:ro ikrĩ. Apýnh me kute amim
 Jeju mar ne kôt ar aben pydjio ba djãri ne ba kunĩkôt me ma:ro ikrĩ.
 Ne me kwỳ'a àpnhĩx ne, ne akati kunĩkôt mekam idjumar punu:re.
 29 Dja mekam me'õ rerekre. Djãm kôt irerek kêt got? Kôt badjwỳ irerekre.
 Dja me Metĩndjwỳnhbê me'õo akêx. Djãm o ingryk kêt got?
 O ingrykkumrêx. Nã bãm me ma:ro ikrĩ. Ga, Kritumã
 idjãpênhkumrêxja pumũ.

30 Me kwỳ ta kute amijã,

—Kritu ne ijano ba bôx, anhỹro baja djãm mrãmri ar kum àpênhkumrêx.
 Kon. Ga, Kritumã idjãpênhõ ije me akrenh mexja pumũ. Dja ba ar amã
 amimex'a idjujarênh prãm jabej arým ar amã apýnh itokry djãri, apýnh ikaprĩ
 djãri'a ar amã ajarê. Kunĩ kôt irerekre. Ba ar amã irerekredjwỳ 'ã ajarê gar ama.

31 Bênjadjwỳr djwỳnhbê Jeju Tĩndjwỳnh kute imar. Jeju Bãm, mexti:re rã'a:
 rã'a ne. Tãmja ne kute imar. Ije amimex jarênh ne ijêxnhi kêt kôt kute imar.

32 Ba ajte ar amã irerekre jarê gar ama. Krĩraxbê Tamagu nhõ
 bẽnjadjwỳrja bit kute ipa 'amýnhmã. Bẽnjadjwỳr rax Areta ne Tamagu nhõ
 bẽnjadjwỳr jamã nhỹ. Tamagu nhõ bẽnjadjwỳr õ krãkamngõnhmã ijarê.
 Nhym krĩrax bu'a pyka tỳx nhipêx apýnh ajkwa krekre djãri. 'Ã ikator nhym
 me kute ipa 'amýnh kadjy nãrãm ne me ibê kre kunĩ pytã. 33 Nhym me kute
 amim Jeju mar arým djudjêdjêo kaxnokai jakã 'ãpren kam inhỹr. Ne kam
 kỳjrũm krĩrax nêje pyka tỳxja burũm imê. Kre krã'yrkôt burũm imên arým
 ijo ruw. Ba arým pykabê djan mã mebê ikaton iprôt ne. Be, djãm kam 'itỳx
 got? Kati. Ba ne ba irere:kre. Nhym be, Metĩndjwỳnhbit tỳ:x ne arým ipytã.



(Atãri Kôritu 11.33)

Kute kàjkwa pumũnh'ã amijarẽnh.

12 ¹Djãm ije amikôt ar amã amijarẽnho iban kôt iraxmã? Kati. Kwãrĩk wãnh rã'ã. Ba ar amã mỳjja'ã ajarẽ. Me kute mỳjja pumũnh kêtja ba arỳm omũ. Dja ba ar amã 'ã ajarẽ. Bẽnjadjwỳr djwỳnh kute amrẽbê memã mỳjja jarẽnh kêt. Arỳm ne imã arẽ. Nãm imã arẽ ba arỳm kuma. Dja ba ar amã 'ã ajarẽ gar ama.

²Ba amipumũ. Ije amim Kritu markam amipumũ. Nhym kam Metĩndjwỳnh arỳm amiwỳr ijo àbiro tẽ ba amipumũnho tẽ. Nãm kàjkwa jan iby jan amũ ja. 'Yr ne ijo wabi, amiwỳr ijo wabi ba arỳm amipumũ. Bãrãm inhĩtã got ijo wabi nàr kon ikadjwỳnhbit got o wabi. Kon, ije mar kêt. Metĩndjwỳnh ta ne kute mar. Ba ije amipumũnhja'ã arỳm amex krãptĩ apêx. Amexbê 14 ne ijukri ajmã 'ã akre kute ne ijã apêx. ³Bãrãm inhĩtã got ijo wabi nàr kon ikadjwỳnhbit got o wabi. Kon. Ije mar kêt.

⁴Nã bãm amipumũnho tẽ nhym Metĩndjwỳnh amiwỳr ô kàjkwa djwỳnhmã ijo wabi. Kàjkwa djwỳnh ne me:xkumrêx. Kam mỳjja punu kêtukumrêx. Metĩndjwỳnh ô kàjkwa djwỳnhmã ijo wabi ba amipumũ. Ne kam arỳm kam me kabẽn ma. Me kabẽn mexkumrêx. Punu kêtukumrêx. Ba kam te ije me kabẽn jarẽnhmã. Mexti:rekam te ije arẽnhmã. Pykakam me babêngôkre kabẽn'yr bôx kêt. Nhym ta ibê uma, ije arẽnh kêt mã.

⁵Be, tãm ne ja. Ije amipumũnhja'ã dja ba ar amã amikôt amijarẽ. Djãm ba ije ar amã amimex jarẽnhmã? Kati. Ba irerek mexi. Kam ne ba ar amã amikôt amijarẽ. ⁶Nàr, ba ren ar amã amimex jarẽ djã ne ba ren ibẽn kati? Kati. Ba ren ibẽn kati kêtukumrêx ne kam mrãmri ar amã amimex jarẽ. Ne ren katat amimex kôt ar amã amijarẽnhkumrêx nhym ren me'ô arỳm ren ijo amra: ne. Nhym be, kati. Irerekre'ã dja ba ar amã amijarẽ gar kam arỳm aje ipumũnh kôt ne aje ikabẽn mar kôt imar katat.

⁷Ga, kute imã apỳnh mỳjja pumũnh kêtjao amirĩtja pumũ. Nãm imã mỳjja rũnho amirĩt. Ba ren kam 'ã amijo amra. Nhym be, kati. Kam amijo idjãmra kêt kadjy itokry djã ja iwỳr bôx. Mrãmri itokry djã ja ne kute mrỳnhĩ arek me ìkam ku'ê nhym me tokry pyrãk. Xatanaj imã itokry djã ja jano nhym iwỳr bôx ba arỳm itokry. ⁸Kam, kute kubê ipytar kadjy ba te Metĩndjwỳnhmã amijo a'uw. Ne ajte te kum amijo a'uw. Ne ajte te kum amijo a'uw.

⁹Nhym arỳm imã,

—Kati. Dja ga atokryja mar rã'ã ne. Be ga, me tokry ne kaprĩrekam rerekreja pumũ. Me te rerekre ba idjukaprĩn itỳx puroo memã tỳx jangij. Gadjwỳ dja ba ajo djuw mex. Dja ga te atokry ne arerekre ba dja ba ajo djuw mex ga arỳm atỳx.

Nãm ã Metĩndjwỳnh imã ane. Kam ba itokry ne irerekre rã'ã. Tãm ne ba ije ar amã arẽnh prãm. Irerekre dja ba ar amã arẽ, me kunĩmã irerekre jarẽ. Kritu tỳxo itỳx kadjy ije memã irerekre kôt amijarẽnh prãm.

¹⁰Kam Kritumã idjapênham mã ne ikute? Bir, apỳnh irerek djari ne iwỳr ban bôx. Nhym apỳnh me kwỳ imã akij. Nhym apỳnh itokry djari iwỳr ban

bôx. Nhym apÿnh me kwÿ ijo ajkê. Nhym apÿnh mÿjja pyma djãri ikam apôx. Te apÿnh mÿjja ikam apôx ne te irerekre ba kunikôt ikĩnh. Mÿkam? Bir, dja ba ba irerekre nhym Kritu arÿm imã tÿx jadjã ba arÿm itÿx ne.

Me kute kupa'ã Paur mar.

¹¹Ije amimex kôt ar amã amijarênhkam kute ibên kati pyrãk. Mÿkam ne ba amimex jarê? Bir, ar aje ikupa'ã ijarênhkam. Ar ga ne gar ikupa'ã abenmã kum,

—Djãm Kritu ne Paur jano nhym 'ã ujarênh tê? Kati. Kute anor kêt, ane. Ba kam amã amimex kôt amijarê. Ba amimex kôt amijarên kute ibên kati pyrãk. Ar ga ne ga ren ar abenmã kum,

—Mrãmri ne Kritu kute Paur janorkumrêx nhym gwaj bamã 'ã ujarênh ar ba, ane. Ga ren ar anen ba ren amimex kôt ar amã amijarênh kêt. Ar akam me'ô ar ta arĩk amijo 'êx ne kute ar amã,

—Kritu ne ijano ba ar amã idjujarênh ar iba, anhÿr ne ta amijo raxo ba. Djãm mrãmri ne ba we ar wã katêri irax? Kati. Ba ne ba ar wãmê ije aben pyrãk ne ar katêri itêm kêtumrêx. Ne kam djãm ba ne ba irax? Kati. Ba ne ba ikajgo. Nhym be, mrãmri ne Kritu ijano ba 'ã idjujarênh ar iba.

¹²Amrêbê ne ba arek akrãnmã ar akam mÿjja pumũnh kêt nhipêxo iba. Ne apÿnh me punu djãri meo mex gar omũn arÿm Kritu raxmã akato. Ba ar akam mÿjja rũnh nhipêxo iba gar amim,

—Mrãmri ne Kritu kute Paur janorkumrêx. Ga, Kritu kute anor kôt kute mÿjja nhipêxa pumũ. Nã gãm ar amrêbê ã amim ane. Mÿkam ne gar jakam arÿm amim,

—Kati. Kritu kute Paur janor kêt, ane?

¹³Mÿkam ne gar jakam arÿm amã ikĩnh kêt ne? Nã gãm ar amim,

—Be, Paur kum me ikĩnh kêt. Nãm kum me wãbit kĩnh. Kum apÿnh me kute amim Jeju mar wãbit kĩnh. Kum apÿnh kôt me ar aben pydjio ba djãri wãbit kĩnh ne arÿm apênh pãnh mebê pi'ók kaprĩ jamÿ. Nhym be, gwaj bajbit ne kute gwaj babê pi'ók kaprĩ jamÿnh kêt. Nã gãm ar ã amim ane. Djãm mrãmri imã me wãbit kĩnh? Kati. Imã ar gadjwÿ kĩnh. Imã ar akĩho aben pyrãk. Kwãrik wãnh gar ikam angryk kêt.

¹⁴Ota, jakam ba arÿm ar awÿr itêmmã. Arÿm ne ba ar akam tẽn ajte ar akam tẽn. Ne jakam ajte ar akam itêmmã. Dja ba ar akam tẽn bôx ne ajte idjapênh pãnh ar abê pi'ók kaprĩ byr kêt. Djãm ar anhô mÿjja ne ba abej ne ar akam itêmmã? Kati. Imã ar anhô mÿjja prãm kêt. Ar aje amim Jeju mar raxmã ne ba ar akam itêmmã. Ja ne ba imã kĩnh. Djãm me kra ne kute bãm kadjy mÿjjao atom ne adjwÿr? Kati. Bãm ne kute kra kadjy mÿjjao atom.

¹⁵Ba ije ar abãm pyrãk dja ba ar akadjy apê:n prĩne ibê inhĩ kato. Ne kam ikaprĩ kêt. Ikĩnhbit. Ar ga dja gar te amã ikĩnh ngrire. Ba dja ba kãmã imã ar akĩnh kamênho tẽn mã ar akadjy apê. ¹⁶Be, ar ga ne gar ima. Idjapênh pãnh ije ar abê pi'ók kaprĩ jamÿnh kêtja ma. Nhym be, ar akam me'ô arĩk ar amã,

—Djãm me kum prãmja kadjy ne Paur kute ar abê pi'ôk kaprĩ jamÿnh? Kati. Paur no tÿxtikam ne arĩk ar amã 'êx ne ar anoo akno. Nãm arÿm ar anhõ pi'ôk kaprĩo aminhõ, anhÿro ba.

¹⁷Be, amrêbê ba ar awÿr ar ja jano nhym ar awÿr bõx. Ne kam arÿm ar abê pi'ôk kaprĩ byn arÿm imã o bõx. Djãm kam ne ba arÿm o aminhõ? Kati. ¹⁸Nã bãm ar ajã Xitumã karõ. Gwaj bakamy jadjwÿ ba arkõt ano nhym ikabên kõt ar arÿm ar awÿr tẽn bõx. Djãm Xitu kute ar anhõ pi'ôk kaprĩo aminhõ? Djã ne atemã ibê kabên djin atemã ibê amijo tẽ? Kati. Ar ije imrãnh katàto aben pyræk gar arÿm ama.

¹⁹Ar akwÿ ne gar aje abenmã kum,

—Be, Paur ar mrãmri gwaj bajo ajkê. Ga, ar kute aminêje gwaj bamã amijã àprãrja ma, ane. Djã ne bar ar ajõo ajkê got bar ar amã amijã aprã? Arkati. Bar tu amim Kritu markumrêx ne ar amã amijarê nhym Metĩndjwÿnh ta kute ar imar. Akmere àpnhĩre ar, djãm ar ije amijo djuw mex kadjy ne bar ar akam apê? Kati. Ar gajbit bar ije ar ajo djuw mex kadjy ar akam apê. Ar ije ar amã arênh gar aje Kritu mar raxmã. Ja kadjy bar ar akam apê.

²⁰Imã ar ajaxwe kêt prãm. Nok ren ar ajaxwe ba ren ar awÿr bõx. Ar amã ne ba ikabên mexobit ikabên prãm. Ikabên ja ne gar amã kĩnh. Ne ba ren ar awÿr bõx ne ren ar amã ibên tÿx ne. Ar amã ibên tÿx karõ ba amikukãm pi'ôkkam ar amã ikabên. Ga ren ar aje akabêno aben japanh prãm ba ren ar awÿr bõx ne ren ar amã ibên tÿx ne. Ga ren ar aje aben nhõ mÿjja'ã angrÿk prãm nãr ren ar aje abenkam adjàkrê prãm ba ren ar amã ibên tÿx ne. Nãr ga ren ar abenmã adjàkjêr prãm nãr ren abenã akabên punu ba ren ar amã ibên tÿx ne. Nãr ren ar aje aben kãxã abenbê aben kurê prãm nãr ren abên kati prãm nãr ren abenmã adjàkjêro abikarêr prãm ba ren ar amã ibên tÿx ne. Ar awÿr ibõx gar akrãptĩ ajaxwe ja'õ karõ ne ba pi'ôkkam amikukãm ar amã ikabên ne.

²¹Ga ren ar akwÿ ajaxwe prãm rã'ã. Nãr ren akwÿ ar aprõ djwÿnh kupa'ã akurê aba prãm rã'ã. Nãr akwÿ amjên djwÿnh kupa'ã akurê aba prãm rã'ã. Nãr ren akwÿ aje apijãm kêtikam adjàpênh punu prãm rã'ã. Amrêbê ar akwÿ ã ajaxweo ane ba ar amã pi'ôk no'ôk ne. Ar amikam akaprĩren wãnh ajaxwemã anhirer ne aje akubyn Metĩndjwÿnh'ÿr amijo akêx kêt karõ ne ba amikukãm pi'ôkkam ar amã ikabên ne. Ba ren ar akam bõx nhym ren Metĩndjwÿnh ar akam imã irerek jadjã ba ren ar akrãptĩkam imÿr rax. Ar akam imÿr rax karõ ne ba amikukãm ar amã ikabên ne.

Kute me kwÿbê axwe pyma.

13 ¹Jakam ba arÿm ar awÿr itẽmmã. Arÿm ba ar akam tẽn ajte ar akam tẽ. Ne jakam ajte ar akam itẽmmã. Be, amrêbê: Metĩndjwÿnh me bakukãmãremã kum,

“Dja me'õ amijarênh jabej. Gê ar amãnhkrut nãr ar amãnhkrut ne ikjêkêt kabên kõt memã arê. Ar kute kabên mar kõt arê nhym me arÿm kuma. Ar axikõt kabênkam dja me ar kabên man arÿm abenmã kum,

‘Mrãmri me’loja kute amijarênh nhym ar kute kabên kôt arênhkumrêx’, ane.
Dja me ã abenmã ane.”

Nãm ã Metĩndjwýnh me bakukãmãremã ane. Ja dja gar amijã ama. ²Be, õbê ne ba ar awýr bõx. Ne kam ajte ar awýr bõx ne ar abê ajaxwe pyma. Jakam ba ajte ar akàxã pi’òkkam ar abê uma. Ja dja gar amijã aman ikabên mar pydji. Amrêbê ar akwý ajaxwe jabej nâr ajbir ar akwýdjwý axwe jabej djãm ije ar amã iprĩmã? Kati. Dja ba bõx ne ar amã iprĩ kêt ne tu itýx.

³Gar akwý ijã,

—Goja mrãmri Paur Kritu kabêno kabênkumrêx jabej bar goja kabênkumrêxmã ikato, anhýro aba. Ar aje ijã anhýrkam dja ba bõx ne itýx. Djãm Kritu ar akam ãpênhkam rerekre? Kati. Ar akam týt:xi. ⁴Mrãmri me kute píte’y’ã nhòrkam memã amijo rerekre. Nãm te memã amijo rerekren jakam Metĩndjwýnh ‘itýxkôt tĩn ne ar ba. Ar badjwý ne bar kôt amijo irerekre. Ne te amijo irerekre dja bar bõx ne Kritu kôt itĩn ne ar iban Metĩndjwýnh ‘itýxo ar akam itĩn ne ar iba.

⁵Djãm bajbit ne gar aje imexkôt imã akatormã? Ar gadjwý dja gar amima:ro tẽn amim akatorkumrêx ne amim,

—Djãm mrãmri ije tu amim Kritu markumrêx? ane. Dja ga ã amikukjêro anen kam mrãmri ar aje tu amim markumrêx jabej amim,

—Nã ije mrãmri tu amim Kritu markumrêx, anen kam arým ja markumrêx. Aje tu amim markumrêxa markumrêx. Ja dja gar amim akatorkam ama. Kritu ne mrãmri ar akam ýrkumrêx. Djãm ar aje amikam ja mar kêt? Nâr kon, ar ajõ ga mrãmri amijo ajêx ne amijo Jeju mar jabej nhym kam mrãmri ar akam ýr kêt.

⁶Dja gar amiman arým ar badjwý ar iman amim,

—Mrãmri ne Paur ar kute Kritu markumrêx, ane. Ar aje amim ja jarênh ne ba kam ama.

⁷Jakam ne bar Metĩndjwýnhmã ar ajo a’uw ne kum,

—Dja ga meo djuw mex gê me axwe’õ kêt, ane. Mýt kadjy dja gar ajaxwe kêt? Djãm me kute ar akôt ar imar ne kute ar imã mex jarênh kadjy? Kati. Godja me te ar ijã, “Paur ar ta ne amijo ‘êx ne amijo Jeju maro ba”, anhýr rã’ã jabej. Kwãrĩk wãnh rã’ã. Ar ba dja bar we amijo ijêx ne. Ar ga dja gar katât ar amijo aban ajaxwe kêt. Ar ajaxwe kêtã ne bar ar ajo Metĩndjwýnhmã a’uw.

⁸Djãm bar Metĩndjwýnh kabên katât kupa’ã amijo iba nhym kam arým kabên katât kêt? Kati. Metĩndjwýnh ta kabên katât rã’ã: rã’ã ne. Nhym be, kati. Bar katât kabên kôtbit amijo iba prãmumrêx. Nhym kam me arým ar ikôt Metĩndjwýnh kabên katâtumrêxmã kato.

⁹Dja bar te memãbit irerekre. Kwãrĩk wãnh rã’ã. Ar ga dja gar Metĩndjwýnh kabên kôt katât ar amijo aban arým atýx. Kôt atýxkam ar ikĩnhkumrêx. Prĩne ar amex ja ne ar imã kĩnhkumrêx.

¹⁰Mýt kadjy ne ba ar akàxã pi’òkkam ã amikukãm ar amã ikabêno ane? Bir, ba ren ar awýr bõx ne ren ar amã ibên týt. Bẽnjadjwýr djwýnh kute ijã rax mênh kôt ba ren ar amã ibên týt. Ar amã ibên týt karõ ne ba ar akàxã ã amikukãm ar amã

ikaběno ane. Djãm ije ar ajo ibikěnh kadjy ne ijã rax mẽ? Kati. Dja ba ar amã arẽ gar amim Jeju mar mexo amũ amikaměn arỳm mar rax ne. Ja kadjy ne ijã rax mẽ.

Kute memã amikaběn mex jarěnh ino rer.

¹¹Akmere àpnhĩre ar, ikaběno ino rer ne ja. Dja gar adjumar mex ne prĩne Metĩndjwỳnhmã amex. Ne prĩne amijã ikaběnja ma. Ne axikôt ar akaběn ne abenmã akaběn mexo akaběn. Dja gar amijo ane nhym Metĩndjwỳnh arỳm ar amẽ amijo kajkep. Kubê ne me kum aben jabê djà krô krax. Kubê ne me umar mex djà krô krax. Tãm gêdja ar amẽ amijo kajkep.

¹²Dja gar amã aben jabêo amirĩt kadjy aben pa krij ne aben tatak.

¹³Amrẽ jakam Jeju nhõ me ja kunĩ ne me amũ ar amã kaběn mex jarẽ.

¹⁴Gê Běnjadjwỳr djwỳnhbê Jeju Kritu tu kum ar akunĩ kaprĩn^c ar ajo ba. Gê Metĩndjwỳnh kum ar akunĩ jaběn ar ajo ba. Gê Metĩndjwỳnh Karõ ar akunĩ mẽ amijo kajkep ne ar ajo ba. Tãm ne ja.

^c 13.14 Djãm ar ga ne gar adjukapri nhym pãnh arỳm kum ar akapri Kati. Ta ne tu kum ar akaprikumrẽx.